

نسبت بسیج و سیاست چیست؟

هفته بسیج
گرامی باد

صادق

ولادت امام حسن عسکری (ع) مبارک باد

هفته نامه | سیاسی، فرهنگی و اجتماعی | سال بیستم | شماره ۹۷۷ | دوشنبه ۳ آذر ۱۳۹۹ | ۷ ربیع الثانی ۱۴۴۲ | ۲۳ نوامبر ۲۰۲۰ | ۱۶ صفحه

مهدی عامری
جریان دوم تحریف!

سیدفخرالدین موسوی
بازگشت به عقب

دکتریدالله جوانی
رسالت و کارویژه بسیج در گام دوم

در گفت‌وگوی اختصاصی صبح صادق با دریادار تنگسیری
الحاق ناو قاره‌پیمای شهید رودکی به نیروی دریایی سپاه بررسی شد

هم‌افزایی سپاه و ارتش در اقیانوس

♦ دریادار تنگسیری: به فرموده فرماندهی معظم کل قوا نیروی دریایی یک نیروی راهبردی است و مرز نمی‌شناسد؛ قوانین دریاها این اجازه را به نیروی دریایی می‌دهد تا ۱۲ مایلی هر کشوری حضور پیدا کند؛ ما اعتقادمان این است که در کنار برادران بسیار عزیز و همسنگرمان در نیروی دریایی ارتش برای برقراری امنیت آب‌های فرادست یا فراتر از مرزها در اقیانوس، سیادت دریایی داشته باشیم

♦ سردار سرلشکر سلامی: اینجا (خلیج همیشه فارس) منطقه راهبردی اقتصاد جهانی است و جمهوری اسلامی ایران در تأمین این پهنه دریایی تعیین‌کننده اقتصاد جهانی نقش ممتاز و منحصر به فرد خود را به خوبی ایفا کرده است. جهانیان مدیون نظام مقدس ما و دریادلان با اراده و بلند همت و سرافراز این سرزمین هستند که این گستره عظیم دریایی را تا به امروز امن کرده‌اند و این راه با اقتدار ادامه دارد

۱۳
فرهنگ
امنیت خانه ما

۱۴
جبهه
اگر بسیجی‌ها نبودند...

۳
دیدگاه
کارنامه درخشان

۱۵
پاسدار

به بهانه شهادت سرهنگ پاسدار دکتر فرامرز رضوی

مجاهد جبهه روشنگری

در گفت‌وگوی اختصاصی صبح صادق با دریادار تنگسیری
الحاق ناو قاره‌پیمای شهید رودکی به نیروی دریایی سپاه بررسی شد

هم‌افزایی

سپاه و ارتش در اقیانوس

دیدگاه

شماره ۹۷۷ | دوشنبه ۳ آذر ۱۳۹۹

صداقت

روزنه

کارنامه درخشان

سعید پور ملانی
هریس

هادی سیاسی

بسیج شجره طیبه است. این سخن حضرت امام(ره) در توصیف از بسیج و بسیجیان دقیق‌ترین توصیف از این نهاد انقلابی است. شاید تشکیلات مردمی با کارکرد دفاع ملی از یک سرزمین نمونه‌های مشابه فراوانی در نقاط گوناگون دنیا داشته باشد؛ اما مفهوم «بسیج» در نظام جمهوری اسلامی به جای اینکه تنها بر یک مفهوم صرفاً نظامی تأکید داشته باشد، به یک مسیر تعالی روحانی اشاره می‌کند. به ظاهر ایده اصلی تشکیل بسیج پیش از پیروزی انقلاب اسلامی در ذهن حضرت امام(ره) وجود داشته؛ اما حوادث پر التهاب ماه‌های ابتدایی شکل‌گیری انقلاب اسلامی نیز ضرورت بسیج همگانی ملت برای دفاع از امنیت کشور در برابر آزارهای ایجاد شده از سوی دشمنان انقلاب را ایجاد کرده بود. در این میان، ماجرای تسخیر لانه جاسوسی به دست دانشجویان پیرو خط امام(ره) و آتشکشدن تبدیل این سفارتخانه به پایگاهی برای جاسوسی و توطئه‌افکنی برضد نظام جمهوری اسلامی، انقلاب اسلامی را در وضعیت ویژه «رویارویی مستقیم با آمریکا» قرار داد. تهدید آمریکایی‌ها برای حمله نظامی به قصد آزادی جاسوسان، دغدغه‌ای بود که ضرورت وجود نیروی منسجم، آموزش‌دیده، نظامی، انقلابی و مردمی برای دفاع همه‌جانبه از انقلاب اسلامی را بیش از گذشته فراهم آورد. در چنین وضعیتی بسیج مستضعفین به فرمان حضرت امام خمینی(ره)، در ۵ آذر ۱۳۵۸ صادر شد. حضرت امام(ره) در همان ایام در دیدار با جمعی از پاسداران، درباره ضرورت دفاع از کشور فرمودند: «مملکت اسلامی باید همه‌اش نظامی باشد. تعلیمات نظامی داشته باشد... یک مملکت بعد از یک چند سالی بشود یک کشور با ۲۰ میلیون جوان که دارد ۲۰ میلیون تکنسین داشته باشد. ۲۰ میلیون ارتش داشته باشد و این یک همچه مملکتی آسیب‌بردار نیست.» از آن روز تاکنون بسیج در عرصه‌های گوناگون حضوری موفقیت‌آمیز داشته است که بی‌شک هیچ مجموعه دیگری نمی‌توانست جایگزین آن شود. رهبر معظم انقلاب اسلامی در دیدار با فرماندهان گردان‌های عاشورا بسیج سراسر کشور این دوران باشکوه حضور بسیج در صحنه دفاع از انقلاب را چنین توصیف می‌کنند: «این نیروهای مردمی که اگر نبودند این بسیج اگر نبود، این نیروی عظیم حزب‌الله اگر نبود در جنگ هم شکست می‌خوردیم؛ در مقابل دشمنان گوناگون هم در این چند سال شکست می‌خوریم و آسیب‌پذیر بودیم. کارخانه ما را می‌خواستند به تعطیلی بکشند؛ نیروی حزب‌اللهی از داخل کارخانه می‌زد به سینه‌شان. مزرعه ما را در اوایل انقلاب می‌خواستند آتش بزنند؛ نیروی حزب‌اللهی از همان وسط بیابان‌ها و روستاها و مزارع، می‌زد توی دهان‌شان. خیابان‌ها را می‌خواستند به اغتشاش بکشند؛ نیروی حزب‌اللهی می‌آمد سینه سپر می‌کرد و در مقابل‌شان می‌ایستاد. جنگ هم که معلوم است! این، آن نیروی اصلی کشور است. نظام اسلامی متکی به این نیروست.» این سخنان رهبر معظم انقلاب شاید بهترین توصیف از نقش‌آفرینی بسیج در سال‌های بعد از دفاع مقدس بوده است. در حالی که میدان نبرد نظامی پس از جنگ جای خود را به مبارزه با سایر چالش‌های میدان نبرد داده بود، این بسیج بود که به باری سایر ساختارهای حکمرانی نظام جمهوری اسلامی بود. کارنامه درخشان بسیج از واکنش‌های عمومی تا عبور از بحران کرونا نام‌براسر افتخار و پیروزی است.

ناو اقیانوس پیمای شهید رودکی ۱ به منزله اولین ناو قاره‌پیمای نیروی دریایی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به این نیرو ملحق شد تا آغازی برای راهبردی شدن بازوی دریایی صیانت‌کننده انقلاب باشد. ناو اقیانوس پیمای شهید رودکی شنواری سنگین، چند منظوره و دوربرد است که قابلیت حمل و عملیاتی کردن انواع پهپاد و سامانه‌های موشکی، پدافندی و راداری را دارد. این ناو با وزن ۱۲ هزار تن و طول ۱۵۰ متر و عرض ۲۲ متر دارای رادار آرایه فازی سه بعدی، موشک‌های سطح به سطح، سطح به هوا، سامانه‌های مخابراتی یکپارچه بسیار پیشرفته جنگال و سامانه پدافند هوایی موشکی سوم خرداد، با قابلیت حمل بالگردها، پهپادها و شناورهای عملیاتی است که همه آنها از تولیدات داخلی بوده و جوانان متخصص مؤمن انقلابی آنها را طراحی و عملیاتی کرده و به منزله یک شهر دریایی متحرک عملیاتی شده است.

علیرضا جلالیان

دبیر گروه سپاه

تهدید را خنثی می‌کنیم

سردار سرلشکر پاسدار حسین سلامی، فرمانده کل سپاه پاسداران انقلاب اسلامی در مراسم الحاق ناو اقیانوس پیمای شهید رودکی به نیروی دریایی سپاه، این رخداد مهم را رقم‌زننده روزی فراموش‌ناشدنی و تاریخی برای این نیرو توصیف و تصریح کرد: «اطمینان داریم آنچه امروز در نیروی قدرتمند و مستحکم دریایی سپاه اتفاق می‌افتد، امتداد نگاه عمیق و راهبردی رهبر معظم انقلاب اسلامی و فرماندهی کل قوا حضرت آیت‌الله العظمی امام خامنه‌ای(مدظله‌العالی) است.» وی با تأکید بر اینکه رهبر معظم انقلاب اسلامی منطق ایستادگی، مقاومت، دفاع اطمینان‌بخش و ثبات قدم را در مقابل دشمنان بزرگ ترسیم کرده‌اند، گفت: «معظم‌له به ما آموخته‌اند که نقشه راه امنیت، اقتدار و استقلال کشور از مسیر قوی شدن عبور می‌کند؛ این منطق در جامعه ما جریان داشته و ایران اسلامی امروز نشانه و مظهر اراده شکست‌ناپذیر ملتی بزرگ برابر فشارهایی در مقیاس و گستره جهانی است.» سرلشکر سلامی خلیج فارس را پیشانی مستحکم دفاعی ایران اسلامی و نقطه تلاقی مواجهه قدرت‌ها با یکدیگر خواند و اظهار داشت: «اینجا منطقه راهبردی اقتصاد جهانی است و جمهوری اسلامی ایران در تأمین این پهنه دریایی تعیین‌کننده اقتصاد جهانی نقش ممتاز و منحصربه‌فرد خود را به خوبی ایفا کرده است. جهانیان

مدیون نظام مقدس ما و دریادلان با اراده و بلند همت و سرفراز این سرزمین هستند که این گستره عظیم دریایی را تا به امروز امن کرده‌اند و این راه با اقتدار ادامه دارد.» فرمانده کل سپاه در ادامه با تأکید بر اینکه برای دفاع از امنیت و منافع حیاتی خود به جغرافیایی خاصی محدود نمی‌شویم، گفت: «اگر کسانی بخواهند منافع این ملت و کشور بزرگ را تهدید کنند، مطمئناً نقطه امنی در سیاره زمین نخواهند داشت.» وی با بیان اینکه قلب و محتوای راهبرد دفاعی ما را تاکتیک‌های تهاجمی شکل می‌دهد، گفت: «اگر دشمنان ما را تهدید کنند یا بخواهند عمل تهاجمی انجام دهند، ما سراسر تهاجمی می‌شویم و این معنای کاملی از راهبرد دفاعی ما است و برای تحقق آن مجدانه تلاش می‌کنیم.» وی افزود: «اساس حرکت ما این است که تهدید را از ذهن دشمن خنثی و بی‌اثر کنیم و قبل از شکل‌گیری آن را از بین ببریم؛ این معنای کامل مفهوم بازدارندگی است.» وی کشتی سنگین و اقیانوس پیمای شهید رودکی را هدیه‌ای امیدبخش برای مردم عزیز ایران خواند و اظهار داشت: «شاید برخی تصور می‌کردند که اساس عمل ما رزم نزدیک است، اما اعلام می‌کنیم هم رزم نزدیک در دستور کار ماست و هم رزم نزدیک در دور دست و هم نبرد از راه دور که مجموعه کاملی از توانمندی‌های دفاعی ما را شامل می‌شود.» وی مأموریت اصلی کشتی اقیانوس پیمای

شهید رودکی را تأمین امنیت خطوط دریانوردی کشور، امداد و نجات در شرایط خاص و نبرد در شرایط ویژه عنوان و تصریح کرد: «این توانمندی جدیدی است که امروز برای نیروی دریایی ما افاق‌های بلندتری از حرکت در پهنه دریاهای آزاد را ایجاد می‌کند.»

این آغاز راه است

در همین زمینه صبح صادق در گفت‌وگوی اختصاصی با سردار دریادار علیرضا تنگسیری، فرمانده نیروی دریایی (راهبردی) سپاه پاسداران انقلاب اسلامی ابعاد این موضوع را بررسی کرد. وی در ابتدا، شهید رودکی را یکی از دریادلان سپاه برشمرد که نقش مهمی در ارتقای توان شنواری و تسلیح آنها داشت و در ادامه گفت: «امروز شاهدیم نام شهدای تاریخ‌ساز و جاودانه ما بر روی شنواری راهبردی گذاشته شده و دریاهای اقیانوس‌ها را شکافته و پیش خواهد رفت.» دریادار تنگسیری با بیان اینکه این آغاز کار است و قرار است به مرور ناوهای شهید رودکی ۲ و ۳ و... نیز بعد از عملیاتی شدن به این نیرو ملحق شود، افزود: «امیدواریم اواخر امسال یا اوایل سال آینده دومین ناو شهید رودکی را عملیاتی کنیم.» فرمانده نیروی دریایی سپاه با تأکید بر اینکه دفاع از کیان اسلام رمز نمی‌شناسد، گفت: «به فرموده فرماندهی معظم کل قوا نیروی دریایی یک نیروی راهبردی است و رمز نمی‌شناسد؛ قوانین دریاهای این اجزای راه به نیروی دریایی می‌دهد تا ۱۲ مایلی هر

پیام نماینده ولی فقیه در سپاه دری شهادت دکتر فرامرزی رضوی

پاسدار حریم ولایت با دلسوزی و مجاهدت بی‌وقفه، صیانت و پاسداری از ارزش‌ها را وظیفه خود می‌دانست و سرانجام با دلی آکنده از عشق به اهل بیت عصمت و طهارت(علیهم‌السلام) و جلب مغفرت خداوند جان به جان آفرین تسلیم کرد و در جوار رحمت حق آرامید.

خویش را وقف انقلاب و نظام مقدس جمهوری اسلامی نمود و با حضور در عرصه جهاد روشنگری و بصیرت‌افزایی نقش بسزایی ایفا نمود و سرانجام در حین مأموریت در منطقه عملیاتی جنوب شرق کشور به دیدار معبود شتافت. آن بزرگوار انسانی وارسته، خوش خلق و

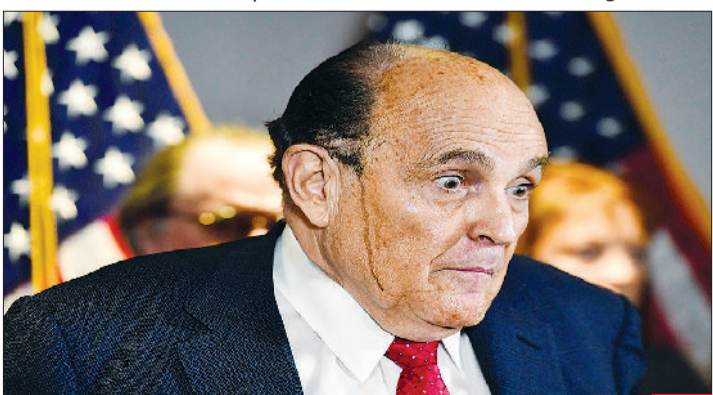
سال دفاع مقدس سرهنگ پاسدار دکتر فرامرزی رضوی(ره) از هادیان سیاسی ولایت‌مدار و خستگی‌ناپذیر موجب تأثر و تألم فراوان اینجانب و هم‌زمانش در سپاه پاسداران انقلاب اسلامی گردید. آن جانباز فرهیخته حیات کوتاه اما پربرکت

حجت‌الاسلام و المسلمین دکتر عبدالله حاجی صادقی، نماینده ولی فقیه در سپاه با صدور پیامی شهادت مجاهد عرصه بصیرت و روشنگری سرهنگ پاسدار دکتر فرامرزی رضوی را تبریک و تسلیت گفت. در این پیام آمده است: شهادت جانباز هشت

عکس و مکت

کاف خنده‌دار! وزارت دفاع آمریکا ویدئویی منتشر کرده که در آن سربازان آمریکایی به جای نمایش سامانه‌های آمریکایی، از تجهیزات روسی استفاده می‌کنند! این وزارتخانه چندی پیش هم تصویری عجیب تحت عنوان «از سربازان‌مان حمایت کنید» همراه با تجهیزات و هواپیماهای روسی منتشر کرده بود! یکی نیست بگه چرا قیبه رو میریزی تو ماست‌ها! خودتون تو خودتون نفوذ کردین دیکه چرا دانم نگران نفوذ روس‌ها هستین!

سن و سالی ازت گذشته! / رودی جولیان، وکیل ترامپ و مسئول پیگیری شکایات‌های انتخاباتی او هنگام برگزاری نشست خبری به حدی عرق کرد که رنگ مصنوعی موهایش روی صورتش جاری شد و این موضوع توجه خبرنگاران آمریکایی را به خود جلب کرد. احتمالاً داشته درباره ادعای تقلب دروغ می‌بافته و فشار آمده بهش که خیلی عرق کرده!

تصویر برتر ۲۰۲۰ / خیرگزاری رویتز با نزدیک شدن به انتهای سال ۲۰۲۰ میلادی، تصاویر برتر و خاطره‌انگیز امسال را انتخاب کرده است که مراسم تشییع شهید حاج قاسم سلیمانی هم در میان تصاویر به چشم می‌خورد. نزدیک به ۱۱ ماه از شهادت حاج قاسم می‌گذرد؛ اما برای ما ایرانی‌ها و عاشقان او، انگار هنوز هم نداشتن شهید سلیمانی و رفتن او باورپذیر نیست. ما هنوز هم در فکر انتقام هستیم و به لطف الهی خواهیم گرفت.

هیچی نمی‌خواهیم! / دست‌نوشته یک معترض انگلیسی در راه‌پیمایی اعتراضی به محدودیت‌های کرونایی با شعار «بدون ماسک، بدون تست، بدون واکسن و بدون کرونا». البته معلوم نکرده است چه طوری هم ماسک، تست و واکسن نمی‌خواهد هم اینکه می‌خواهد کرونا نباشد!

بازی در وقت اضافه

تلاش آمریکا برای تروریست خواندن انصارالله

ایوب منادی

کارشناس مسائل یمن

«فاریس پالیسی» در گزارشی از تلاش‌های دولت آمریکا برای درج نام انصارالله در فهرست گروه‌های تروریستی خبر داده است. ترامپ قصد دارد پیش از پایان مدت مسئولیت خود، انصارالله را یک گروه تروریستی معرفی کند. این اقدام ترامپ که با فشار لابی سعودی در جریان است، می‌تواند تلاش‌های دیپلماتیک برای پایان دادن به جنگ یمن را بی‌نتیجه باقی گذاشته و روند کمک‌رسانی به مردم مناطق آسیب‌دیده از جنگ را با چالش‌های بیشتری رویه‌رو کند. اهداف عمده آمریکا از این اقدام به شرح زیر است:

♦ افزایش فشارها بر ایران

با توجه به اینکه به تازگی و پس از اعزام سفیر ایران به صنعا، سفارت کشورمان در یمن فعالیت مجدد خود را آغاز کرده و در آینده بازگشایی سفارتخانه‌های دیگر کشورها در صنعا و شناسایی دولت نجات ملی یمن می‌تواند سرآغاز خروج صنعا از انزوا و ایجاد اجماع منطقه‌ای برای رفع محاصره این کشور از سوی ائتلاف متجاوز باشد و این قطعاً یک پیروزی برای جبهه مقاومت به محوریت ایران به شمار می‌آید، فشارها علیه انصارالله و دولت یمن می‌تواند در راستای راهبرد قدیمی «سرزمین سوخته»، فشار علیه ایران تلقی شود. راهبرد مذکور به معنای از بین بردن تمام منابع و امکانات و فرصت‌های در دسترس طرف مقابل در جنگ است که با هدف تکمیل فشارهای دولت ترامپ علیه ایران انجام می‌شود.

♦ مانع برای مسیر دیپلماتیک

ترامپ دو سال قبل نیز تلاش‌های خود را برای درج نام انصارالله در فهرست سازمان‌های تروریستی آغاز کرد که به دلایل متعدد، از جمله هشدارهای سازمان ملل متحد و آژانس‌های بین‌المللی امدادرسان درباره احتمال تشدید گرسنگی و فقر در یمن، به شکست انجامید. این بار در شرایطی این تلاش‌ها از سر گرفته می‌شود

که از عمر دولت ترامپ حدود دو ماه بیشتر باقی نمانده است و با توجه به اظهارات بایدن در تبلیغات انتخاباتی مبنی بر قطع فروش سلاح به عربستان و انتقاد از سیاست‌های آمریکایی-سعودی در جنگ یمن، ترامپ فرصت پیش‌رو را آخرین تلاش‌ها برای دوشیدن سعودی‌ها می‌داند. از طرفی عربستان هم سعی دارد از این مدت کوتاه بیشترین بهره را کسب کند. اگرچه هنوز نمی‌توان درباره چگونگی مواجهه جو بایدن و دولت جدید آمریکا با پرونده یمن با صراحت اعلام نظر کرد، اما چنانچه وی خواهان پایان قطع حمایت کشورش از عربستان سعودی و جنایات آن علیه مردم یمن و پایان جنگ یمن باشد، درج نام انصارالله در فهرست گروه‌های تروریستی می‌تواند در آینده چالش‌هایی در مسیر حل بحران یمن به وجود آورد. با توجه به اینکه درج نام انصارالله در فهرست سازمان‌های تروریستی موجب ایجاد اختلال در کمک‌رسانی‌های بین‌المللی به یمن شده و تلاش‌های تحت رهبری سازمان ملل برای حل مسالمت‌آمیز بحران یمن را متوقف خواهد کرد؛ اما چنین اقدامی پس از شش سال جنگ تمام‌عیار و محاصره شدید علیه مردم مظلوم و بی‌دفاع یمن، نشانه بی‌ثمر بودن این جنگ برای ائتلاف متجاوز سعودی است که در طول شش سال گذشته از هیچ تلاشی برای خلق کوچک‌ترین دستاورد در یمن دریغ نکرده و پس از گرفتار شدن در باتلاق جنگ با یمنی‌ها، اکنون با ناکامی به دنبال اعاده حیثیت از دست رفته خود با الصاق برچسب تروریسم به انصارالله است. با وجود این، باید منتظر بود و دید که آیا رئیس‌جمهور شکست‌خورده آمریکا در این فرصت کوتاه باقیمانده، یعنی کمتر از دو ماه می‌تواند ضربه دیگری به صلح و امنیت منطقه‌ای وارد کند یا خیر. مطمئناً هرگونه تلاش ترامپ، نه تنها به دستاوردی برای او تبدیل نمی‌شود، بلکه بر بدنامی و چهره خبیث و شکست‌خورده او بیش از پیش می‌افزاید.

گرداب دموکراسی

افول آمریکا از منظر باراک اوباما

مصطفی احمدی

کارشناس بین‌الملل

حقیقت گذاشته‌اند، چیزی است که از سوی دونالد ترامپ تسریع شده است، حسی که نه تنها لازم نیست حقیقت را بگوییم، بلکه حقیقت حتی اهمیت هم ندارد.» به عبارت دقیق‌تر آنچه از سوی جامعه نخبگانی آمریکا و شخص اوباما با عنوان بحران زوال حقیقت مطرح شده، ماحصل ساختار و سازمانی است که شخص اوباما در تقویت و فراگیری آن نقش جدی و اثرگذاری داشت؛ اما حتی فردی مانند رئیس‌جمهور سابق آمریکا نیز امکان و توان نقد صریح این ساختارهای سلطه‌جو را ندارد و ناچار است تنها به صورت کوتاه به نقش آنها در تسریع فرآیند افول و فروپاشی هژمونی آمریکا اشاره کند. یکی از نکات تأمل‌برانگیز مصاحبه رئیس‌جمهور پیشین آمریکا اشاره وی به تداوم بحران نژادپرستی در این کشور است و طرح آن به منزله یکی از عوامل سوق‌دهنده جامعه آمریکا به سمت گسست و فروپاشی اجتماعی است. اهمیت این مسئله برای اوباما به حدی است که وی از عبارت «گناه نخستین» برای تأکید بر اهمیت آن استفاده کرده است. گناه نخستین در دینت مسیحی به این معناست که همه انسان‌ها با میل به گناه به دنیا می‌آیند؛ از این رو طرح این مفهوم در رابطه با نژادپرستی به این معناست که این پدیده یک واقعیت حاکم بر این کشور است که انکار آن نمی‌تواند به حل آن کم کند. باراک اوباما در کارزار انتخاباتی خود با طرح شعار تغییر توانست به مقام ریاست‌جمهوری آمریکا دست پیدا کند؛ اما وی نه تنها نتوانست گامی در جهت بهبود اوضاع حاکم بر آمریکا بردارد؛ بلکه امروز با مشاهده شواهد فروپاشی سیاسی و اجتماعی ایالات متحده بیش از از زمانی از شرایط پیش روی آمریکا ابراز نگرانی می‌کند و از طرح این نگرانی در فضای رسانه‌ای آمریکا ابایی ندارد. بدون شک تحلیل و بررسی محتوایی و مفهومی مصاحبه اخیر اوباما نیازمند مجال و فرصت بیشتری است؛ اما همین اشارات کوتاه به محتوای مصاحبه می‌تواند چشم‌انداز دقیق‌تری از فرآیند افول آمریکا را در دسترس ما قرار دهد.

بن سلمان در مخمصه!

ایران، حامی مقاومت

وَأی الیوم: ایران پس از انقلاب اسلامی از راهبرد آمریکادار اسرائیل خارج شد و به حامی جریان‌های مقاومت تبدیل شد. این مسئله خشم رژیم صهیونیستی را برانگیخت و تلاش کرد از نگرانی کشورهای عربی در پی جنگ اول و دوم خلیج فارس و بهار عربی بهره‌برداری کند. رژیم صهیونیستی پس از شکست در جبهه شمالی یعنی عراق، سوریه و لبنان به جبهه جنوبی یعنی یمن و جزیره سقطری روی آورده است و از منابع اقتصادی و نظامی کشورهای خلیج فارس بار دیگر برای فشار بر ایران بهره‌برداری می‌کند. به این ترتیب کشمکش عربستان-یمن روند دیگری پیدا کرده و به درگیری ایدئولوژیکی میان ایران و رژیم صهیونیستی به علت پیوستن ابوظبی به ائتلاف ریاض تبدیل شده است. اکنون تهران در تلاش برای ورود به روند توقف جنگ در یمن است. ایرانی‌ها پیشنهادهایی دارند که بر احترام به حاکمیت یمن و یکپارچگی سرزمینی این کشور مبتنی است؛ اما میزان حضور ایران در یمن هنوز مشخص نیست.

بلندپروازی‌های ترکیه

سپاس مانیستور: از نظر ترکیه انعقاد توافق آتش‌بس قره‌باغ میان جمهوری آذربایجان و دولت ارمنستان به مثابه تازه‌ترین نمونه موفقیت‌آمیز تغییر بازی با استفاده جسورانه از قدرت نظامی توسط این کشور است که تاکنون سبب بازترسیم واقعیت‌های ژئوپلیتیکی از لیبی و سوریه تا جنوب قفقاز شده است. این اقدامات نتیجه بهره‌گیری از خلأ بر جای مانده از بابت غیبت بازیگران اروپایی و ایالات متحده آمریکا با هدف محقق ساختن بلندپروازی‌های رجب طیب اردوغان برای برتری منطقه‌ای و تقویت محبوبیت آن در داخل است. نتیجه آن این بوده که اردوغان جدیدترین نمونه از تأثیرگذاری دیپلماسی قایق جنگی (دیپلماسی همراه به تهدید استفاده از نیروی نظامی) حتی با وجود عقب‌نشینی بازیگران نظامی سنتی از میدان است. اگر یک هشدار مهم وجود داشته باشد آن این است که بلندپروازی‌های دولت ترکیه سبب شده است هر چه بیشتر وارد رقابت با یک قدرت دیگر، یعنی روسیه و شخص ولادیمیر پوتین شود.

فشار بر ریاض

پایگاه خبری یمنی ۲۶ سپتامبر: دولت جدید آمریکا مواضعی حقیقی به جز بازترسیم روابط میان کاخ سفید و کاخ پادشاهی در ریاض علیه سعودی‌ها نخواهد گرفت و این امر شامل فشار بر ریاض برای امتیازدهی بیشتر به ایالات متحده خواهد بود. این امتیازدهی‌ها از طریق فشار درباره پرونده‌هایی چون تجاوز به یمن، قتل «جمال خاشقچی» و معارضات سیاسی در عربستان حاصل خواهد شد.

تلاش‌های رو به افول

واشنگتن‌پست: با توجه به اینکه فقط دو ماه به دوران ریاست‌جمهوری ترامپ باقی مانده، وی برای چهار سال جنگ‌طلبی علیه ایران چیز کمی برای نمایش در اختیار دارد. دولت ترامپ با نزدیک شدن به ماه‌های آخر خود با موجی از تحریم‌های جدید قصد دارد ایران را تحت فشار اقتصادی قرار دهد. اما با هر معیار که بسنجیم، این تلاش‌ها رو به افول هستند.

جهان

شماره ۹۷۷ | دوشنبه ۳ آذر ۱۳۹۹

صداقت

یادداشت

توافق قره‌باغ
برای ترسیم دوباره مرزها

حسن مرادخانی

کارشناس مسائل سیاسی

مناقشه ۴۴ روزه ۲۰۲۰ میان آذربایجان و ارمنستان بر سر منطقه کوهستانی قره‌باغ، پس از ۳۰ سال فراز و نشیب‌های فراوان به توافق آتش‌بس در ۱۰ نوامبر ۲۰۲۰ میان این دو کشور انجامید تا زخم کهنه‌ای به نام قره‌باغ حل و فصل شود. روسیه نیز ساعتی پس از امضای توافق آتش‌بس ۱۰ نوامبر، نیروهای حافظ صلح خود را در منطقه قره‌باغ پیاده کرد تا ادامه روند آتش‌بس و مذاکرات را تضمین کند.

توافق قره‌باغ ۹ بند دارد که در ارتباط با روابط مرزی جمهوری اسلامی ایران و ارمنستان باید به مواردی از توافق اشاره کرد که با توقف عملیات نظامی، طرفین درگیر در مناطقی که پیشروی کرده‌اند، سرزمین‌هایی اشاره داشت که از سوی جمهوری آذربایجان در مناطق جنوبی قره‌باغ، یعنی فضولی، جبرائیل و زنگلان پس گرفته شده بود. مناطق جنوبی قره‌باغ که هم‌مرز با جمهوری اسلامی ایران هستند، مسافت ۱۳۶ کیلومتری را شامل می‌شوند که در طول ۳۰ سال گذشته نیز تقریباً بلااستفاده بوده و هیچ گونه کاربری قابل ملاحظه‌ای نداشته است و صرفاً به دلیل اختلافات آذربایجان و ارمنستان بر سر منطقه قره‌باغ، این مناطق برای تضمین امنیت قره‌باغ از سوی ارمنستان اشغال شده بودند. از این‌رو، بازگشت دوباره مناطق جنوبی قره‌باغ و دیگر مناطق اشغالی به آذربایجان، براساس اصل اساسی حقوق بین‌الملل مبنی بر حفظ تمامیت ارضی کشورها صورت می‌پذیرد که همه کشورها از این مهم حمایت می‌کنند.

سؤال مهمی که در ارتباط با توافق آتش‌بس قره‌باغ و بازگرداندن مناطق اشغالی به آذربایجان پس از حدود ۳۰ سال مطرح می‌شود، این است که آیا روابط مرزی ایران با ارمنستان قطع شده است؟ یا اینکه مرز ایران با ارمنستان چه تغییری کرده است؟

درباره این سؤال باید گفت، ناآگاهی از جغرافیای منطقه، چنین سؤالاتی را برای افراد تداعی می‌کند. با توجه به توضیحاتی که در ارتباط با تغییرات مرزی در مناطق جنوبی قره‌باغ داده شد و بر این اساس مناطق فضولی، جبرائیل و زنگلان به آذربایجان بازگردانده شد و مسافت ۱۳۶ کیلومتری مرز ایران با آذربایجان در محدوده جنوب قره‌باغ پس از ۳۰ سال دوباره تثبیت شد، نشان می‌دهد هیچ گونه تغییری در مرز ایران با ارمنستان رخ نداده و مرزهای تاریخی و قانونی تثبیت شده است. همچنین بازگشایی کریدور نخجوان-آذربایجان از خاک ارمنستان، به منظور ارتباط آذربایجان با بخش‌های آسیای میانه در سرزمین ارمنستان است که تأثیری بر مرز ایران با ارمنستان ندارد.

هر چند گمانه‌هایی از سوی صاحب‌نظران در ارتباط با کریدور نخجوان-آذربایجان مطرح می‌شود و مسیر این کریدور را در امتداد مرزهای ایران با ارمنستان ترسیم می‌کنند؛ اما این مسئله، تغییر راهبردی در روابط مرزی ایران با ارمنستان نخواهد داشت و شاید بتوان گفت با شکست‌هایی که ارمنستان در منطقه قره‌باغ تجربه کرده است و نبود حمایت‌های قاطعی که از سوی روسیه دیده است، امکان تقویت این مرز بیشتر از گذشته است.

یادداشت

بخشنامه‌های متعدد
سیم خاردار صادرات

ابوالفضل
روغنی گلپایگانی
رئیس کمیسیون صنایع
اتاق بازرگانی ایران

درباره انتخابات آمریکا و تأثیر نتیجه آن بر اقتصاد ایران باید گفت، ای کاش زیرساخت‌های اقتصادی کشور آقدر قوی باشد که انتخاب هر کسی در خارج از مرزها نتواند تأثیر چندانی بر اقتصاد ما داشته باشد. با این حال آنچه در روند تاریخ و اتفاقات رخ داده در دنیا وجود داشته و در همه جای دنیا مشاهده می‌شود، این است که هر اتفاق مهم سیاسی در هر نقطه‌ای از دنیا می‌تواند بر اساس تئوری اثر پروانه‌ای، تأثیرات خودش را بر سایر کشورها داشته باشد؛ از این رو نمی‌توان منکر وجود چنین تأثیری بر کشورهای گوناگون شد.

اما بدون شک نماینده یا گزینه هر یک از دو حزب حاکم بر آمریکا به دنبال تأمین منافع حزب و کشور خود خواهد بود که به نظر می‌رسد مقابله بسیار جدی با نظام جمهوری اسلامی، یکی از اولویت‌ها و خط مشی‌های آنها باشد؛ چرا که به هر حال ما در برجام اگر چه با دموکرات‌ها مذاکره می‌کردیم و گاهی امیدوار بودیم اتفاق اساسی در کشور و شرایط اقتصادی رخ دهد؛ اما عملاً شاهد چنین موضوعی نبودیم، یعنی حتی در زمان حضور دموکرات‌ها در قدرت زمان اجرای برجام نیز شاهد اتفاق چندانی نبودیم. در واقع اگر چه ممکن است کشورها از تحولات سایر کشورها تأثیر بپذیرند، اما به هر حال آمریکا خط مشی کلی و مشخصی دارد که رکن اساسی آن خوی سلطه‌جویی این کشور بر دنیا است؛ به نحوی که می‌خواهد همه دنیا در خدمت این کشور باشند. در چنین وضعیتی بهترین اقدام دولت‌ها و کشورها به خصوص کشور ما این است که بتوانیم در داخل کشورمان به نوعی برنامه‌ریزی کرده و زیرساخت‌های اقتصادی‌مان را طراحی کنیم که هر تکانه کوچکی نتواند ما را دچار طوفانی سهمگین یا مشکلاتی بزرگ کند.

مادر برجام تجربه بدی کسب کردیم؛ چرا که با وجود توافق برجام آمریکا به منزله یکی از طرفین این توافق شروع به بدعهدی و بد اخلاقی کرد و عملاً توافق برجام را از بین برد و آسیب‌هایی را به ما وارد کرد. ما تنها زمانی می‌توانیم از این آسیب‌های بزرگ در امان باشیم که زیرساخت‌های قوی در اقتصادمان ایجاد کنیم. یکی از موضوعات مهم برای ایجاد زیرساخت‌های قوی اقتصادی بحث اجرای سیاست‌های اقتصاد مقاومتی بود که اگر طی سال‌های گذشته به آن توجه می‌کردیم امروز شاهد شرایط متفاوتی بودیم. برای نمونه، یکی از بندهای این سیاست‌ها، افزایش و ارتقای بهره‌وری بود که متأسفانه طی این سال‌ها هیچ توجهی به این موضوع نداشته‌ایم. علاوه بر این موضوع، طی یک سال گذشته بخشنامه‌های متعددی از جانب بانک مرکزی صادر شده است که نه تنها شرایط را بهبود ندهد؛ بلکه کار را برای صادرکنندگان پیچیده‌تر کرده است. در واقع تعدد بخشنامه در وضعیت جنگ اقتصادی مانند سیم خاردار در میدان جنگ است که نه تنها کمکی نمی‌کند؛ بلکه به عنوان مانع، حرکت فعالان اقتصادی را کندتر می‌کند.

محمدرضا جهانسونوز معاون اسبق وزیر کشاورزی در گفت‌وگو با صبح صادق

ظرفیت تولید غذا برای ۱۵۰ میلیون نفر را داریم!

بخشی از نیازهای هر کشوری از طریق واردات تأمین می‌شود. این واردات می‌تواند با به صورت کالاهای مصرفی و نهایی یا محصولات موسوم به کالای اولیه یا واسطه‌ای برای تولید کالای نهایی وارد کشور شود. طبیعتاً هر اقتصادی برای افزایش خوداتکالی و خودکفایی خود باید واردات کالاهای مصرفی را به حداقل رسانده و در تولید کالاهای اولیه و واسطه‌ای به سمت خودکفایی حرکت کند. این موضوع برای کشوری، مانند ایران که بیش از چهار دهه است با تحریم‌های ظالمانه مواجه بوده و دشمنانش به هیچ خط قرمز-ولو دارو و مواد غذایی-برای دشمنی قائل نیستند، از اهمیت بیشتری برخوردار است. در ماه‌های گذشته فشار تحریمی در کنار نوسانات نرخ ارز و البته برخی از ناهماهنگی‌های داخلی مشکلاتی را در حوزه تأمین برخی کالاهای اساسی مردم ایجاد کرد؛ موضوعی که یک بخش مهم آن به دلیل وابستگی اقتصاد ایران به واردات مواد اولیه و نهادهای مورد نیاز برای تولید برخی از این کالاها بوده است. صبح صادق در گفت‌وگویی با دکتر محمدرضا جهانسونوز، معاون اسبق وزیر جهاد کشاورزی موضوع ضرورت خودکفایی ایران در تولید محصولات کشاورزی را بررسی کرده است.

حمید رضا جوانبخت

خبرنگار

و در دسترس توانایی‌ها و ظرفیت‌های دیگری نیز برای تولید داریم. در مرزهای آبی کشورمان در جنوب حدود دو هزار و ۳۰۰ کیلومتر ساحل و در شمال بین ۷۰۰ تا ۱۰۰۰ کیلومتر ساحل داریم. به عبارتی این ظرفیت را داریم که از حدود ۳ هزار کیلومتر دریا استفاده کنیم. گفتنی است، بسیاری از کشورهای اروپایی حتی کشوری مانند ژاپن از این ظرفیت در کشورشان استفاده می‌کنند؛ اما ما هیچ اقدامی درباره آب‌های لب شور و حتی شور کشور نکرده‌ایم. می‌خواهم بگویم کشور ما پر از استعداد ظرفیت است اما برای تبدیل استعداد و توانمندی به امکانات باید برنامه و اراده داشت و اولین اصل تحقق آن نیز باور به اصل «ما می‌توانیم» است.

درباره موضوع زعفران و خام‌فروشی

آن، که حتی رهبر معظم انقلاب نیز به این موضوع اشاره داشتند؛ بفرمایید واقعا چرا ما نمی‌توانیم با وجود تولید بالا صادرات بالایی در این حوزه داشته باشیم؟

عمده کشور صادرکننده زعفران در دنیا اسپانیا است. اما نکته اینجاست که این کشور شاید ۱۰۰ سال پیش تولیدات بیشتری از ما داشت؛ اما الان ما بالاترین و بیشترین تولید زعفران دنیا را داریم؛ منتهی آنها با زرنگی تمام و با اینکه تولیداتشان به مراتب کمتر از ماست، با تمرکز بر تجارت و بازرگانی و فراوری این محصول توانستند بازار صادراتی زعفران را در اختیار بگیرند. متعاقب این موضوع فضایی ایجاد شد که ما زعفران‌مان را با قیمت‌های نازلی بفروشیم. ۱۰ سال پیش طی سفری که به اسپانیا داشتم، دیدم چقدر آنها تنوع محصول دارند؛ البته این محصولات با قیمت‌های بسیار بالایی به فروش می‌رسید. برای نمونه، قیمت یک کپسول زعفران از چندین مثقال زعفران در ایران بیشتر بود؛ در صورتی که با یک مثقال زعفران می‌توان چند عدد از این کپسول‌ها تولید کرد. همانجا که با برخی از اعضای سفارت ایران صحبت می‌کردم؛ آنها می‌گفتند وقتی ما می‌خواستیم وارد بازار شویم خود اینها نمونه‌های تقلبی زعفران را به نام زعفران ایرانی وارد بازار کردند و بعد هم همه جا گفتند زعفران‌های ایرانی تقلبی است تا بازار را در انحصار خودشان داشته باشند. می‌خواهم بگویم امروز اقتصاد و تجارت عملاً یک جنگ است.

بین ۸ تا ۳۸ درصد ارتقای محصول داشته باشیم که البته ظرفیت کشاورزی ما خیلی بالاتر از این اعداد است.

به نظر تان بهره‌گیری از یافته‌های علمی

و استفاده از مهندسان جوان و... تا چه اندازه‌ای می‌تواند بهره‌وری و بازدهی کشور در حوزه کشاورزی را افزایش دهد؟

متأسفانه، در کشور ما بین متوسط ملی با عملکرد کشاورزان نمونه چیزی بین ۲ تا ۲۱ برابر تفاوت وجود دارد. این اعداد نشان می‌دهد، ما می‌توانیم با آب کمتر حتی تولیدات بیشتر و بهتری داشته باشیم. به شرطی که بخشی از منابعی که صرف واردات محصولات کشاورزی از خارج می‌شود، صرف آموزش، تحقیق و انتقال یافته‌ها در حوزه کشاورزی شود و به واردات نیازی نخواهیم داشت.

الآن ایران، با ظرفیت‌های موجود

توانایی تأمین غذا برای چند میلیون نفر را دارد؟

تخمین بنده این است که ما حداقل برای ۱۵۰ میلیون نفر توان تولید داریم؛ اما تحقق این موضوع با شعار محقق نمی‌شود. تمام یافته‌ها و نگاه‌های ما به کشاورزان نمونه نشان می‌دهد، این توان وجود دارد که با آب کمتر تولید بیشتری داشته باشیم. ضمن اینکه من فکر می‌کنم افزون بر آب‌های فعلی

دارند. به صورت ویژه در استان‌های مازندران، گیلان، اردبیل، کردستان و... میلیون‌ها هکتار زمین داریم که تولید محصول در همه این زمین‌ها متکی به بارندگی است، یعنی ما به صورت ویژه در این مناطق با راندمان تولید نمی‌کنیم؛ اما در بسیاری از اوقات وقتی یافته‌های علمی را در این مناطق وارد کار کردیم، میزان محصول ما بیش از ۱۰۰ درصد افزایش پیدا کرده است. در حال حاضر هم وزارت جهاد کشاورزی برای اینکه چهار استان اصلی کشور در حوزه کشاورزی استفاده بهتری از آب داشته باشند، طرح بزرگی را در دستور کار دارد. در واقع ما در کشور باید به دنبال ظرفیت‌ها نیز باشیم. بررسی‌ها نشان می‌دهد در ۱۰ سال گذشته ما به طور متوسط ۹ میلیارد دلار ارز صرف واردات این محصولات کرده‌ایم. در حالی که اگر هزینه کرده و بتوانیم یافته‌های علمی را وارد عرصه کار کنیم و سیستم‌های زیربنایی تولید و آبیاری تحت فشار و افزایش راندمان محصول در واحد سطح نسبت به آب مصرفی را بالا ببریم، قطعاً ماچرا خیلی متفاوت خواهد شد. ما در سازمان بسیج طرحی به نام بسیج همراه با کشاورز را با کمک وزارت جهاد کشاورزی راه‌اندازی کرده‌ایم که در ۴۵ هزار نقطه از مزارع، کشاورزان با یک روش علمی و با استفاده از ظرفیت مهندسان کشاورزی بسیجی و یافته‌های تحقیقاتی مراکز تحقیقاتی و تجارب مهندسان و همچنین کشاورزان خیره موفق شدیم

اگر ممکن است درباره موضوع

خودکفایی در تولید محصولات کشاورزی و امکان تحقق آن در کشور بفرمایید. متأسفانه به نظر می‌رسد برخی از افراد در کشور با موضوع خودکفایی زاویه دارند.

عده‌ای تصور می‌کنند خودکفایی در محصولات کشاورزی ممکن نیست. ثقل صحبت این افراد این است که ما واردات داریم و اتفاقاً میزان این واردات هم کم نیست. برای نمونه سالیانه حدود ۷ میلیون تن ذرت یا چند میلیون تن کنجاله سویا وارد کشور می‌کنیم. در مجموع سالیانه واردات سنگینی داریم؛ اما این واردات به این معنا نیست که ما نتوان تولید این محصولات را در داخل کشور نداریم؛ بلکه بهتر است این محصولات از خارج از کشور وارد شود. دلیل عمده این افراد هم موضوع کمبود آب است. در حالی که در این میان چند نکته وجود دارد: اول اینکه وقتی می‌گوییم با کمبود آب مواجهیم؛ این موضوع از دو بعد قابل بررسی است؛ ۱- آیا منابع آبی قابل استحصال در کشور وجود دارد یا نه؟ واقعیت این است که با وجود اینکه حدود ۷۰ درصد دشت‌های ما ممنوعه شده است، ولی ما هنوز دشت داریم که ممنوعه نشده است. ۲- ما در بسیاری از نقاط پایاب، سد‌ها را داریم که استفاده نشده است؛ یعنی ما در بعضی نقاط آب داریم، ولی از آن استفاده نمی‌شود. در واقع از توان آب کشور استفاده نمی‌شود که حدود یک سوم از دشت‌های ما چنین وضعیتی دارند. مسئله بعدی این است که آیا در دشت‌هایی که ممنوعیت داریم با راندمان مناسبی از آب استفاده کرده‌ایم؟ خیر. وزارت نیرو می‌گوید مصرف آب ما در حوزه کشاورزی حدود ۳۲ درصد بازدهی داشته و وزارت جهاد کشاورزی می‌گوید این راندمان حدود ۴۰ درصد بوده است؛ یعنی اگر ما واقعاً آبیاری‌مان را با حساب و کتاب مدیریت کنیم ممکن است بازدهی ما حدود ۲۰ تا ۶۰ درصد افزایش پیدا کند. در این صورت فشارها روی سفره‌های آب زیرزمینی کم و کمتر خواهد شد.

در واقع استدلال افرادی که مسائلی

مانند نکاشت را به بهانه نبود آب مطرح می‌کنند، اشتباه است؟

بله، بسیاری از استان‌های ما هم آب و هم باران

شاخص

قبضه بازار فلزات

به گزارش «راشآتودی» چین قصد دارد بازار مالی خود را به روی این فلز بیشتر باز کرده و قیمت‌گذاری آن به یونان را آغاز کند. این اقدام در راستای تلاش‌های دولت این کشور برای افزایش سلطه خود بر قیمت‌گذاری مس است. بر این اساس سرمایه‌گذاران خارجی می‌توانند در بورس بین‌المللی انرژی شانس‌های معاملات آتی مس را انجام دهند. حجم معاملات سرمایه‌گذاران خارجی برابر با حجمی است که سرمایه‌گذاران داخلی چین می‌توانند جابه‌جا کنند. این تصمیم سبب می‌شود چین بتواند در بازار مس با بورس فلزات لندن رقابت کند. در حال حاضر، حدود نیمی از مصرف مس در جهان از سوی چین انجام می‌شود.

منهای نفت

برنامه جامع

در ایران برخی از افراد معتقدند باید همه چیز را به بازار سپرد تا اقتصاد سامان یابد. از سوی دیگر، افرادی هستند که می‌گویند باید همه چیز را به دولت بسپاریم. این تفکرات که به انجالی مختلف و به صورت ساده‌انگارانه در جریان‌های فکری ما رسوخ کرده است، خود سبب کوفهمی از علم اقتصاد شده که مسبب اصلی تدوین نشدن برنامه‌هایی جامع برای توسعه و تحقق اقتصاد بدون نفت است. در واقع برنامه‌های توسعه‌ای ما نه قرارداد اجتماعی است و نه وجه علمی دارد. برای محقق شدن اقتصاد بدون نفت در ایران باید نوشتن برنامه جامع اقتصادی تبدیل به یک ضرورت شود.

افزوده

سوآپ چیست؟

سوآپ مالی، قراردادی مشتقه است که بین دو طرف برای مبادله دو ابزار مالی صورت می‌گیرد. این روش معامله بین دو طرف می‌تواند برای معامله و مبادله هر نوع جنس یا اوراق بهاداری تعریف شود. قرارداد سوآپ نوعی قرارداد برای معاوضه جریان نقدی در آینده است. یک قرارداد سوآپ، تاریخ پرداخت و چگونگی محاسبه جریان‌های نقدی را که باید پرداخت شوند، مشخص می‌کند. در خصوص سوآپ ارز، رویه این گونه است که دو طرف معامله سوآپ ارز توافق می‌کنند که پرداخت‌های دوره‌ای در یک ارز مشخص را در یک دوره خاص داشته باشند تا بدی طرف مقابل معامله سوآپ تمام شود.

آمادگی قلب برای پذیرش ولایت

گفتاری از حجت الاسلام و المسلمین علیرضا پناهیان

را قبول نکرد، در حالی که شاید به نظر ما، این درخواست خیلی زیادی هم نبود. روزی یک نفر به امام حسن عسکری (ع) نامه‌ای نوشت که شیعیان درباره شما اختلاف کرده‌اند، برخی از آنها شما را قبول دارند و برخی قبول ندارند. حضرت در پاسخ او فرمود: «إِنَّمَا خَاطَبَ اللَّهُ الْعَاقِلَ» (تحف العقول، ص ۴۸۶)؛ یعنی خدا انسان‌های عاقل را مورد خطاب قرار می‌دهد (به تعبیر ما یعنی طرف خودش باید عقل داشته باشد و بفهمد) و بعد فرمود: «وَالنَّاسُ فِئَ عَلَى طَبَقَاتٍ: الْمُسْتَجِيبُ عَلَى سَبِيلِ نَجَاةٍ...» مردم درباره من چند دسته هستند، گروه اول کسانی هستند که بینا هستند و می‌فهمند، اینها در سبیل نجات هستند و متمسک به حق هستند و به شاخه این حقیقت آویزان هستند، اینها هیچ شکلی ندارند، غیر از من هم هیچ پناهی برای

بحث‌های ما سر این است که حق پیچیده است، حالا در میان این پیچیدگی‌ها چه کسانی می‌توانند حق را پیدا کنند؟ طبق سخن امام صادق (ع) قلبی که آمادگی داشته باشد، می‌تواند حق را بفهمد. ولایت برای قلب آماده، مانند کیوتر جلد لانه‌اش است. شما هم اگر خواستید ولایت فقیه را توضیح دهید، فقط در همین حد که به گوش طرف مقابل بخورید، برایش بگویید و زیاد اصرار نکنید که او حتماً قبول کند. بعضی‌ها طوری می‌خواهند ولایت را جا بیندازند که انگار مسئله خیلی واضح است! درحالی که مسئله به همین سادگی‌ها نیست! بگو و رد شو. یکی از مشرکین به پیامبر (ص) گفت: من به نمایندگی از قریش آمده‌ام، من اگر آن فرشته‌ای که به شما وحی می‌فرستد را ببینم، ایمان می‌آورم و بقیه نیز ایمان خواهند آورد. اما خداوند متعال این

خودشان سراغ ندارند. گروه دوم، کسانی هستند که حق را از اهلش دریافت نکرده‌اند (یعنی حرف این و آن را گوش می‌دهند و به شک می‌افتند) اینها مانند کسانی هستند که روی قایقی سوار شده‌اند، با موج دریا این طرف و آن طرف می‌روند. گروه سوم، کسانی هستند که شیطان بر اینها مسلط است. شخصیتشان طوری است که حق را می‌بینند و رد می‌کنند! بعضی‌ها یک مرضی دارند که دنبال حق می‌گردند تا آن را رد کنند! اتفاقاً این قبیل افراد، گاهی ادعا می‌کنند که «ما دنبال حق هستیم!» درحالی که اگر واقعاً دنبال حق بودند، می‌توانستند آن را درک کنند. حضرت در پایان می‌فرماید: «بر شما باد که اسرار ما را بر ملا نکنید و دنبال ریاست نباشید، اگر کسی سراغ این دو تا برود، سراغ هلاکت و بدبختی رفته است.»

۷
دین

شماره ۹۷۷ | دوشنبه ۳ آذر ۱۳۹۹

صداقت

آیه

حکومت بر زمین فقط با عمل صالح

سید مرتضی رضایی

کارشناس علوم اسلامی

فهم دقیق آیات قرآن فقط از طریق معنای فارسی آن ممکن نیست. اگر بخواهیم مفاهیم عمیق آیات قرآن را بفهمیم، باید به کتب تفسیری روایی مراجعه کنیم همراه با تفکر و تعمق. خصوصیت قرآن استفاده از زبان اشاره است که با پی‌جویی تأویل و تفسیر آیات می‌توانیم از اشارات مطلع می‌شویم. یکی از احتمالات قوی برای به کارگیری زبان اشارات در قرآن محافظت از نابودی و تحریف است. وظیفه شیعیان پیدا کردن قطعات مختلف و کنار هم چیدن آن برای دیدن تصویر اصلی و فهمیدن مقصود حقیقی آیات قرآن است. خداوند میان این اشارات وظایف ما را مشخص کرده است. (بیان امام صادق (ع) در البرهان، ج ۱۱، ص ۱۴۲) یکی از آیات قرآن که مفاهیم بسیار زیادی را در خود جای داده، آیه ۵ سوره قصص است. در این آیه خداوند می‌فرماید: «وَتُرِيدُ أَنْ نَمُنَّ عَلَى الَّذِينَ اسْتَضَعُّوا فِي الْأَرْضِ وَنَمُوعَهُمْ أُمَّتَهُمْ وَنَجْعَلَهُمُ الْوَارِثِينَ»؛ ما می‌خواهیم بر مستضعفان زمین منت نهیم و آنان را پسران و وارثان روی زمین قرار دهیم. این آیه می‌گوید، اراده خداوند بر یاری و نجات قوم بنی اسرائیل از ستم فرعون بود و همان که خداوند خواست اتفاق افتاد. در اینجا کلمه «استضعفوا» معنای مختلفی دارد: از جمله آنکه معنی به ضعف کشانده شده است. پس مراد از مستضعفان در این آیه، با توجه به مجهول بودن فعل «استضعفوا»، کسانی هستند که خود در این امر نقش نداشته و استیکار آنها را به استضعاف کشیده باشد؛ یعنی همه ضعف‌ها از بی‌عرضگی یا تبلی نیست. اراده خداوند بر هر چیز حاکم است: «إِنَّمَا أَمْرُهُ إِذَا أَرَادَ شَيْئًا أَنْ يَقُولَ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ»؛ (یس/ ۸۲) و هر چه که خواست همان خواهد شد. اما اشاره به کار رفته در این آیه این است که در روایات مختلف وارث زمین حضرت بقیة‌الله (عج) است، که از سوی انسان‌ها ضعیف گشته و در پرده غیبت قرار دارد. در این آیه نباید به معنای ظاهری اکتفا کرد، زیرا شرایط وارثت عمل صالح است نه جزء قوم، قبیله و نژاد خاص بودن. «خداوند به کسانی که ایمان آورده و کار شایسته انجام داده‌اند، وعده خلافت در زمین را داده است.» (نور/ ۵۵) امام صادق (ع) می‌فرماید: «این آیه مختص به امام عصر (عج) است که در آخرالزمان ظاهر می‌شود و گردن‌کشان و فرعون‌ها (حاکمان ستمگر) را از هم می‌پاشد و شرق و غرب زمین را به تصرف درمی‌آورد و سپس آن را پر از عدل و داد می‌کند. درحالی که پیش از آن ملو از کفر و ستم بود.» (البرهان، ج ۱۱، ص ۱۴۴) یک روز در حضور امام صادق (ع) این آیه تلاوت شد؛ اشک از دیدگان حضرت (ع) جاری گشت و فرمود: «به خدا قسم آنها که در زمین تضعیف شده‌اند، ما اهل بیت پیغمبر (ص) هستیم!»؛ (بحارالانوار، ج ۵۱، ص ۶۴) این نکته نباید فراموش شود که منظور از قدرت گرفتن مؤمنان و پیروزی آنها بر ظالمان هر عصری، فقط به ظهور امام زمان (عج) بستگی ندارد، بلکه در هر لحظه‌ای که مؤمنان عمل صالح انجام دهند و شرایط را برای پیروزی بر ظالمان و دشمنان خدا مهیا کنند؛ فراعنه‌ها زمان خود را شکست خواهند داد. پس برای قدرت همیشگی و پیروزی دائمی بر ظالمان باید اهل عمل صالح بود و با عمل صالح مقدمات ظهور امام زمان (عج) را مهیا کرد.

مکتب

خدمت به انسان‌ها والاترین اعمال

به مناسبت میلاد با سعادت حضرت امام حسن عسکری (ع)

سیدحسین خاتمی خوانساری

دبیر گروه معارف

دین اسلام انسان‌ها را از ایجاد طبقات اجتماعی برحسب نژاد، قبیله، زبان، رنگ پوست، ثروت، قدرت و... به شدت نهدی می‌کند و به جای آن برادری و برابری را سفارش کرده و خواهان توسعه آن است؛ ولی در برخی احکام شرعی مراتبی را برای برخی افراد قائل است. از نظر رتبه معنوی به ترتیب کفار و مشرکین را در پایین‌ترین رتبه، سپس اهل کتاب، مسلمان، محب، شیعه، فرزندان رسول خدا و عالمان دین در بالاترین رتبه از نظر معنویت و احترام قرار می‌دهد. برای نمونه، در احکام شرعی می‌آید که اگر دو نفر در حال غرق شدن هستند، که یکی از آنها کافر و دیگری مسلمان است، اول نجات مسلمان واجب است و بعد نجات کافر. بحث‌های زیادی هم در نوع این وجوب میان علما وجود دارد. این مراتب و احترامات در معنویات است که ربطی به مرد بودن، زن بودن، ثروتمند بودن، فقیر بودن، از نژاد یا قوم خاصی بودن یا نبودن، توانایی خاصی داشتن یا نداشتن و... ندارد. اینجا فقط ملزم به رعایت احترام آنها به دلیل جایگاه معنوی‌شان نزد خداوند هستیم. در این

خصوص نیز حکم به ظاهر می‌کنیم، نه باطن و نه حتی در پی کشف باطن. نکته قابل توجه آن است که فردی که مورد احترام است، نمی‌تواند تکبر بورزد و مغرور شود، که اگر این اتفاق بیفتد، خداوند جایگاه او را تنزل داده و در چشم مردم منقورش می‌کند. اما دلیل این رتبه‌بندی چیست؟ وقتی انسان‌ها به دلیل مادیات و داشته‌های مادی فردی را محترم می‌شمارند، او را الگو قرار داده و از او تقلید می‌کنند و در پی رسیدن به جایگاه مادی او یا منافع مادی او هستند. هنگامی که به فردی به خاطر جایگاه معنوی‌شان احترام می‌گذارند، قصد رسیدن به مقام معنوی او یا بالاتر رفتن رتبه معنوی‌شان را دارند. طبیعتاً خداوند اولی را مذموم و دومی را محبوب می‌شمارد. آن‌هم فقط جهت بالاتر رفتن معنویت انسان‌ها.

نفع رساندن به دیگران هم مراتبی دارد که به ترتیب مؤمنین، خانواده، اقوام، مسلمانان، اهل کتاب و در آخر کفار یا مشرکین شامل منافع مادی و معنوی می‌شوند. دو قاعده در خدمت نیز وجود دارد، اول آنجا که احتمال می‌دهیم نفع رساندن و خدمت کردن به کسی نیاز است و اثرات معنوی و حتی مادی بیشتری برای جامعه و دیگر انسان‌ها دارد و دوم آنجا که احتمال می‌دهیم نفع ما به انسان شوری می‌رسد. در این خصوص امام حسن عسکری (ع) می‌فرماید: «اللَّحَاقُ بِمَنْ تَرَجُو خَيْرٌ مِنَ الْمَقَامِ مَعَ مَنْ لَا تَأْمَنُ شَرَّهُ»؛ تداوم

دوستی و معاشرت با کسی که احتمال دارد سودی برایت داشته باشد، بهتر است از کسی که احتمال است شَرّ جانی، مالی، دینی و... برایت داشته باشد. (مستدرک الوسائل، ج ۸، ص ۳۵۱) دین اسلام درباره خدمت کردن و نفع رساندن به دیگر انسان‌ها هیچ محدودیتی قائل نیست. اما آنجا که احتمال می‌رود خدمت‌رسانی ما نفع مادی و معنوی بیشتری برای مؤمنان و مسلمانان دارد، سفارش بیشتری می‌کند و آنجا که احتمال شر رسیدن به خودمان و جامعه‌مان به خاطر خدمت یا نفعی می‌رود، دستور توقف صادر می‌کند. این موضوع در مورد دشمنان اسلام و اهل بیت (ع) با نهدی شدیدی مواجه شده است.

پس در خدمت کردن به انسان‌ها با دورتبه مواجهیم؛ اولی مرتبتی عام که شامل همه انسان‌ها می‌شود جز دشمنان، که در این خصوص امام حسن عسکری (ع) می‌فرماید: «اعْرِفِ النَّاسَ بِحَقُّوقِ إِخْوَانِهِ، وَأَسَدُّهُمْ قَضَاءُ لَهُمْ، أَعْظَمُهُمْ عِنْدَ اللَّهِ شَأْنًا»؛ هر کس حقوق هم‌نوعان خود را بشناسد و رعایت کند و مشکلات و نیازمندی‌های آنها را برطرف کند، در پیشگاه خداوند عظمت و موقعیتی خاص خواهد داشت. (احتجاج طبرسی، ج ۲، ص ۵۱۷) و مرتبتی خاص که در این خصوص هم امام (ع) می‌فرماید: «شِبَعَةُ عَلِيِّ هُمُ الَّذِينَ يُؤَثِّرُونَ إِخْوَانَهُمْ عَلَى أَنْفُسِهِمْ وَلَوْ كَانُ بِهَيْمِ خِصَاةٍ وَهُمُ الَّذِينَ لَا يَرَاهُمُ اللَّهُ

راهنا

آرزوی استگبار

حجت الاسلام محمدرضا خاص امیری امام جمعه گیلانغرب با اشاره به اینکه دور نگه داشتن علمای ظلم ستیز و انقلابی از اداره امور جامعه، خواست دشمن است، اظهار داشت: حکومت ولی فقیه، موجب عصبانیت دشمنان اسلام و نفوذی‌های جریان غربگرا شده است. جریان غربگرا ریشه مشکلات ایران را حاکمیت تفکر امامین انقلاب و حقیقت نظام اسلامی می‌داند و با مقصر نشان دادن شکل حکومتی ولایت فقیه به دنبال جلوگیری از حضور روحانیت در امور جامعه هستند که این آرزوی دیرینه استعمار و استگبار جهانی است.

حکمت

در حکم کمک به دشمن

پرسش: تبیین و تحلیلی که همراه با ایجاد یأس و ناامیدی مردم باشد، چه حکمی دارد؟ پاسخ: کمک به دشمن، موجب تقویت وی و تضعیف مسلمانان است و لذا جایز نیست. بنا به فرمایش حضرت آیت‌الله العظمی خامنه‌ای (مدظله‌العالی): «امروز هر کس که مردم را ناامید کند و به خود، به مسئولان و به آینده بی‌اعتماد کند، به دشمن کمک کرده است.»

برگرفته از کتاب احکام هدایت سیاسی براساس فتاوی رهبر معظم انقلاب منتشر شده از سوی معاونت سیاسی سپاه

سلوک

فاسدکننده عمل صالح

میرزا جواد آقا ملکی تبریزی (ره) در زمینه اخلاص می‌فرماید: «کسی که می‌خواهد به درجه اخلاص نائل شود، نیازمند کوشش فراوان است... تا در این راه، اعمال طاقت‌فرسا در تحصیل علم سودمند، و مشقت تزکیه نفس را تحمل نمایند... کسانی که بیشتر وقت‌شان به عبادت مشغول است... اما در قلب خود نورانیت و صفا و معرفتی احساس نمی‌کنند، باید بدانند که عمل‌شان فاسد (توضیح: یکی از دلایل فاسد شدن عمل، نداشتن اخلاص است) و در زمره زیان‌دیدگان خواهند بود.» (اسرار الصلوة، ص ۳۰۱)

تقویم انقلاب

محرم ۵۷
و سقوط از هاری

سید محمدحسینی
مورخ و پژوهشگر

آذر ماه سال ۱۳۵۷ همراه با اتفاقات بسیار پرهیجان و رویدادهای حماسی در تاریخ معاصر ایران به ثبت رسیده است؛ به ویژه هنگامی که با ایام ماه محرم و روزهای تاسوعا و عاشورای حسینی پیوند می خورد، جلوه‌ای دیگر نمایان می شود. اول آذر ماه سال ۱۳۵۷ برابر با روز ۲۱ ذی حجه، یعنی ۱۰ روز مانده به آغاز ماه محرم امام خمینی (ره) طی پیامی خطاب به ملت مسلمان ایران تعریف جدیدی از ماه محرم ارائه می دهند که مورد خواست ملت انقلابی ایران بود. ایشان در آغاز کلامشان مرقوم فرمودند: «با حلول ماه محرم، ماه حماسه و شجاعت و فداکاری آغاز شد، ماهی که خون بر شمشیر پیروز شد، ماهی که قدرت حق، باطل را تا ابد محکوم و داغ باطل بر جبهه ستمکاران و حکومت‌های شیطان‌زد، ماهی که شکست ابر قدرت‌ها را در مقابل کلمه حق به ثبت رساند، ماهی که امام مسلمین، راه مبارزه با ستمکاران تاریخ را به ما آموخت، راهی که باید مشت گره کرده آزادی خواهان و استقلال طلبان و حق‌گویان بر تانک‌ها و مسلسل‌ها و جنود ابلیس غلبه کند...»

این پیام هنگامی به دست مردم رسید که روز دوم آذر ماه سال ۱۳۵۷ دولت نظامی ژنرال از هاری از مجلس سنای وقت رأی اعتماد گرفته بود و با یک رُست قدرت طلبانه با ترفندی گفت: «این دولت موقت است به محض برقراری نظم جای خود را به دولت غیر نظامی می دهد.» مأموران او نیز در اولین اقدام تظاهرات اعتراضی مردم مشهد را در جوار مرقد امام رضا(ع) بر تانک‌ها و پناهجویان به بارگاه رضوی را به رگبار بستند. در همین راستا، امام خمینی (ره) در روز پنجم آذر عزای عمومی اعلام کردند. انقلابیون با روحیه شهادت طلبی اقدام به برپایی مراسم سوگواری و عزاداری کردند و آنهایی هم که در حوزه کار تبلیغی فعال بودند، بیشتر از گذشته خود را مجهز کردند تا آگاهی سیاسی و مبارزاتی توده‌های مردم را ارتقا بدهند.

امام خمینی (ره) در این پیام دولت نظامی با محوریت تیمسار از هاری را دولت یاغی لقب دادند و مردم به حکم فرمان امام (ره) که فرموده بودند: «سکوت و انزوا در حکم انتحار و کمک به دستگاه جبار است.» مجالس عزاداری را برپا کردند آری دهه اول آذر ماه سال ۱۳۵۷ فضای ملت‌هنگی بود؛ اما با اقتدار و معنویت ماه محرم همراه بود، در راه‌پیمایی همواره فریاد زده می‌شد «نهضت ما حسینی، رهبر ما خمینی»، امام در قسمت پایانی پیام خود به وفاداران رژیم شاه هشدار جدی دادند و به انقلابیون نوید رفتن شاه را دادند و فرمودند: «خائنینی که با سکوت خود یا حیثاً با گرایش خود به دستگاه طاغوتی شاه گمان کرده‌اند این نهضت اسلامی را می‌شکنند و شاه راه نجات می‌دهند در اشتباهند. اول آنکه دیگر کار گذشته است و شاه رفتی است و با این خودفروشی‌ها شاه را نمی‌توان نجات داد، و دیگر آنکه اگر نجات پیدا کند به آنان که او را نجات داده‌اند، وفادار نخواهند بود.» با این پیام امام (ره) در ۲۱ ذی حجه با سرعت اوضاع تغییر کرد و دولت نظامی دچار ترس و لرز شد و دولت از هاری پس از دهه اول محرم سقوط کرد.

۲۰ میلیون تفنگدار

چه شد که بسیج شکل گرفت؟!

همچه مملکتی آسیب بردار نیست.» (۱۳۵۸/۹/۴) و به این شکل بسیج با حضور میلیون‌ها جوان انقلابی در مساجد سراسر کشور شکل گرفت. نکته قابل ملاحظه آنکه از همان ابتدای شکل‌گیری، بسیج با دشمنان داخلی و خارجی متفاوتی مواجه بود که قصد داشتند به هر نحو ممکن بسیج را از صحنه به در برند. این کینه‌ورزان که بسیج را رمز بقا و دوام نظام مقدس جمهوری اسلامی می‌دانند، در تلاشند با بکارگیری حربه «انکار» و «اتهام»، بسیج را تخریب کرده و پایگاه اجتماعی آن را تضعیف کنند و زمینه اضمحلالش را فراهم آورند. در نگاهی کلان‌تر باید گفت، مشکل اصلی کینه‌ورزان تنها با تشکیل بسیج نیست، بلکه اغراض و نیت اصلی دشمنان، مقابله با بسط و گسترش تفکر و نگرشی است که مبتنی بر آن شکل بسیج شکل گرفته است. نگرشی که مولد دگرگونی «ما می‌توانیم»، «استکبارستیزی» و... بوده و گفت‌وگوهای انحرافی را به چالش کشیده

تبدیل این سفارتخانه به پایگاهی برای جاسوسی و توطئه‌افکنی علیه نظام جمهوری اسلامی، انقلاب اسلامی را در شرایط ویژه «روبرویی مستقیم با آمریکا» قرار داد. تهدید آمریکایی‌ها برای حمله نظامی به ایران به قصد آزادی جاسوسان، موضوعی بود که ضرورت وجود نیروی منسجم، آموزش دیده، نظامی، انقلابی و مردمی برای دفاع همه‌جانبه از انقلاب اسلامی را بیش از گذشته فراهم آورد. در چنین شرایطی بسیج مستضعفین به فرمان حضرت امام خمینی (ره) در ۵ آذر ۱۳۵۸ تشکیل شد. حضرت امام (ره) در همان ایام در دیدار با جمعی از پاسداران درباره ضرورت دفاع از کشور فرمودند: «مملکت اسلامی باید همه‌اش نظامی باشد. تعلیمات نظامی داشته باشد... یک مملکت بعد از یک چند سالی بشود یک کشوری با ۲۰ میلیون جوان که دارد بیست میلیون تفنگدار داشته باشد، بیست میلیون ارتش داشته باشد و این یک

بود؛ چرا که به فرموده حضرت روح‌الله (ره): «اگر بر کشوری نوای دلنشین تفکر بسیجی طنین‌انداز شد، چشم طمع دشمنان و جهان‌خواران از آن دور خواهد گردید و آلا هر لحظه باید منتظر حادثه ماند.» (۱۳۶۷/۹/۲)

رهبر حکیم و فرزانه انقلاب اسلامی در شرح علت دشمنی با بسیج می‌فرماید: «ابراز دشمنی با بسیج، یعنی ابراز دشمنی با مجاهدت و تلاش و نشاط و کار در همه میدان‌ها. خیلی روشن است که آرزومندان ناکامی این ملت، از بسیج ناراحتند. هر کس آرزومند است که این ملت ناکام بشود و شکست بخورد، از حضور بسیج ناراحت است. همه دشمنان، همه حاسدان، همه دل‌بستگان به دشمن در داخل، از بسیج خوش‌شان نمی‌آید.» (۱۳۸۴/۶/۲)

محصول به کارگیری و بسط و گسترش تفکر بسیجی در عرصه‌های مختلف، موفقیت‌های چشمگیر علمی، فرهنگی، اقتصادی و سیاسی است که در وضعیت محاصره اقتصادی و مبتنی بر خوداتکالی حاصل شده است. به واقع موفقیت‌های بسیج امروز به خاری در چشم دشمنان اسلام و انقلاب بدل شده که کینه آن را در دل می‌پرورند. امام خامنه‌ای با توجه به این مسئله می‌فرماید: «از اول انقلاب تا امروز، بسیج خار چشم دشمنان بوده؛ چه دشمنان داخلی و چه دشمنان خارجی. همیشه بسیج مورد تهاجم لفظی و عملی دشمنان قرار داشته است. سمپاشی و لجن‌پراکنی علیه بهترین جوانان این کشور که در صفوف بسیج مستقرند، مخصوص یک دوره از دوره‌های پس از انقلاب نیست؛ از اول بوده، تا امروز هم بوده است؛ خواهد بود؛ بعد از این هم خواهد بود. البته دشمنان موفقیت‌های بسیج را می‌بینند. بسیج در میدان دفاع مقدس از خود حرکتی نشان داد که برای دنیا شگفت‌آفرین بود. حضور بسیج در میدان‌های جنگ و دفاع مقدس، هم به عنوان یک عمل نظامی و هم به عنوان روحیه‌دهی به رزمندگان مستقر در سازمان‌های نظامی- یعنی ارتش و سپاه تأثیرات معجز‌آسایی داشته است. آن جایی که بسیج بود، روحیه و معنویت هم بود؛ طبعاً ایستادگی و مقاومت هم بود و بر اثر آن همه، پیروزی هم نصیب می‌شد.» (۱۳۸۴/۶/۲)

دهلیز

کمیته محرمانه

پشت پرده حزب ایران نوین در دوران پهلوی

تقویت می‌شود و قدرت داخلی حزب کاملاً در اختیار این کمیته است و هر تصمیمی که این کمیته بگیرد شورای مرکزی حزب کورکورانه آن را مورد تصویب و تأیید قرار می‌دهد. کارگردانی کمیته آمریکایی حزب را سه نفر به نام دکتر کلالی- دکتر یگانه وزیر مشاور و دکتر رشتی برعهده دارند و این کمیته سه نفری دسته دیگری را هم در اختیار دارد که در کادر وسیع‌تری نظریات کمیته را مورد اجرا قرار می‌دهند. افراد دسته مذکور که همکاران کمیته آمریکایی حزب می‌باشند عبارتند از: مهندس معینی زند نماینده شاهرود، مهندس ستوده وزیر بست و تلگراف، دکتر نهبانندی وزیر آبادانی و مسکن، دکتر متین، محمد نماینده محلات، دکتر کشفیان وزیر مشاور، دکتر معتمد وزیری معاون وزارت اطلاعات، علاوه بر اینکه مهندس کشتکار- سبزواری از جریان مذکور اطلاع دارند، افراد دیگری از فعالان حزب نظیر دکتر منتظری، نراقی‌پور، خسرو کردستانی نیز وجود این کمیته سیاسی را که از حمایت دیپلماسی آمریکا برخوردار است کاملاً تأیید کرده‌اند. به طوری که سبزواری به طور بسیار خصوصی می‌گفت نقشه سیاسی این کمیته آمریکایی آن است که بعد از توفیق کامل در انتخابات مجلس شورای ملی وزرای دولت آینده را از بین کسانی تعیین کنند که صددرصد در اختیار آنها باشند و خود را منتخب این کمیته بشناسند تا نظریات آنها را بی‌چون و چرا اجرا نمایند.»

حافظه

کاندیدای زندانی

انتخابات ریاست جمهوری در آمریکا - ۲

همانطور که پیش از این اشاره شد، انتخابات در آمریکا به صورت غیرمستقیم بوده و ترکیبی از دموکراسی و نخبه‌سالاری است. در انتخابات سال ۱۸۷۲ «ویکتوریا وودهاال» به عنوان اولین زن به نمایندگی از حزب «حق برابر» نامزد ریاست جمهوری شد. همراه انتخاباتی او و کسی که برای معاونت در نظر گرفته بود، «فردریک داگلاس»، اولین آمریکایی آفریقایی تبار بود که برای چنین سمتی در نظر گرفته می‌شد. وودهاال و داگلاس تاریخ‌ساز بودند، اما رأی‌چندانی نیاوردند. این در حالی بود که وودهاال حتی حق نداشت به خودش رأی بدهد چرا که متمم نوزدهم قانون اساسی آمریکا که به زنان حق رأی می‌داد تا سال ۱۹۲۰ در تمام ایالت‌های آمریکا تصویب نشده بود. نامزدهای اصلی آن دوره «بولیسز گرانت» از حزب جمهوری خواه و رقیبش «هوراس گریلی» بودند. گریلی روزنامه‌ای در نیویورک منتشر می‌کرد و دو حزب اصلی، «جمهوری خواهان لیبرال» و «دموکرات‌ها» از او حمایت می‌کردند. گرانت پیروز قاطع آن انتخابات بود. کمتر از یک ماه پس از انتخابات، پیش از آنکه کالج الکترا آرا را تأیید کند، گریلی فوت کرد. او تنها نامزد انتخاباتی است که در دوران انتخابات فوت کرده است. با مرگ گریلی، او دیگر واجد شرایط رأی کالج

علی ششمخانی، دبیر شورای عالی امنیت ملی؛ پناهگاه امن و غیرقابل نفوذی برای جنایتکاران و بدخواهان ملت ایران وجود ندارد. دست توانمند مدافعان امنیت جمهوری اسلامی ایران گلولی هر متجاوز و جنایت پیشه‌ای را دیر یا زود خواهد فشرد. تاریخ دور و نزدیک شاهد صادقی بر این مدعاست.

مهدی عسکری، نماینده مجلس؛ جناب نوبخت! مهم‌ترین تحریم فعلی ایران، تحریم داخلی است؛ تحریم اصلی یعنی هفت سال ظرفیت میهن را معطل بیگانگان کردن. گروهان‌گیری معیشت هم یعنی گذاشتن زانو بر گلولی مردم تا مذاکره مجدد با دموکرات‌های عهدشکن را به کشور تحمیل کنید.

عبدالله گنجی، فعال رسانه‌ای؛ در یک سال گذشته ۴۰ هزار زندانی در ایران عفو و آزاد گردیدند (غیر از آزادشدگان برای کرونا) که در جهان نمونه ندارد. اما در رسانه‌های غرب و نوجه‌های داخلی سانسور شد. حال اگر یکی از همسویان فکری‌شان دمپایی‌اش در زندان گم شود یا کرونا بگیرد یا از یک زندانی دیگر یک سیلی بخورد خبر اول جهان است.

حسین رحیم‌پور ازغدی، عضو شورای عالی انقلاب فرهنگی؛ کارآمدی سیستم بهداشت چین و شرق آسیا و ناکارآمدی آن در غرب و جهان سرمایه‌داری به چه معناست؟ آیا عصر دیگری در تمدن جهانی آغاز شده و این بار شرق در اقتصاد و علم و مدیریت، جلودار می‌شوند؟ در این پیچ تاریخی، مسئولیت نهادهای علمی و مدیریتی ایران در ابعاد ملی و بین‌المللی چیست و آیا پتانسیل فروخورده جوانان ما شکوفا خواهد شد یا چشم راس تصمیم‌گیران همچنان به غرب است؟

عبدالناسر همتی، رئیس کل بانک مرکزی؛ پرداخت وام قرض الحسنه یک میلیونی به حدود ۱۰ میلیون سرپرست خانوار که درآمد ثابت ندارند از محل همان اعتبارات ۷۵ هزار میلیارد تومانی اختصاصی نظام بانکی برای مقابله با آثار کرونا است. برای حفظ ثبات مالی و جلوگیری از انحراف از هدف توری، علی‌رغم نیاز به منابع مالی جهت تأمین نیازهای معیشتی مردم، بانک مرکزی چاره‌ای جز ادامه سیاست‌های انضباطی خود و عدم انبساط جدید پولی ندارد.

وقتی سران آمریکا هم از خطرات فضای مجازی آمریکایی برای آینده بشریت می‌گویند

اعتراف او با ما

این اعتراف دیر هنگام او با ما و تأکید او بر نقش انکارناپذیر ابر رسانه‌های مجازی غرب در انتشار اخبار جعلی و فریب افکار عمومی در حالی صورت گرفته است که وی خود پیروزی در انتخابات ریاست جمهوری سال ۲۰۰۹ را مدیون حمایت شبکه‌های اجتماعی است و در طول دوران هشت ساله حضور خود در کاخ سفید بارها کشور ما را به دلیل ادعاهایی مانند «محدودسازی اینترنت» و «تلاش برای جلوگیری از انتقال آزاد اطلاعات» مشمول فشار و تحریم کرده بود، اما هم اکنون علاوه بر ممنوع‌سازی حضور فرزندان در شبکه‌های اجتماعی، از فضای مجازی و شبکه‌های اجتماعی بزرگ به عنوان عوامل زوال حقیقت در جامعه بشری یاد می‌کند و خواهان عبور از شرایط فعلی پیش از افول آمریکا می‌شود! بدون شک تعمیق و تأمل در اعتراف اخیر رئیس‌جمهور سابق آمریکا و تأکید وی بر نقش آفرینی فضای مجازی و اکوسیستم‌های رسانه‌ای انحصارطلب در بروز و تشدید شکاف‌های سیاسی و اجتماعی آمریکا می‌تواند به تقویت منطق حمایت از توسعه شبکه ملی اطلاعات در کشور ما کمک کند.

آنها را در یک اکوسیستم اطلاع‌رسانی بسته و مدیریت شده قرار داده است که مهم‌ترین آسیب آن مدیریت ادراک کاربران از طریق مافیاهای سیاسی و اقتصادی است. این موضوع اقتدر به نقل داغ محافل نخبگانی جهان بدل شده است که باراک اوباما، رئیس‌جمهور سابق آمریکا نیز به آن واکنش نشان داده و در یک مصاحبه بی‌سابقه شبکه‌های اجتماعی را بزرگ‌ترین تهدید علیه دموکراسی معرفی کرده است. وی در مصاحبه اخیر خود به موضوع «زوال حقیقت» یا Truth Decay اشاره کرده و عامل آن را فضای مجازی و به طور خاص پلتفرم‌های بزرگ رسانه‌ای مانند فیس‌بوک و گوگل معرفی کرده است.

با ظهور شبکه‌های اجتماعی، رسانه‌های خبری مجازی و البته غیر رسمی به دلیل شکستن انحصار رسانه‌های رسمی و سنت‌گرا با اقبال افکار عمومی جهان روبه‌رو شدند؛ چرا که مدیریت ناکارآمد، غیر روزآمد و سنتی حاکم بر عمده رسانه‌های رسمی دیگر قادر به تأمین نیازهای اطلاعاتی مخاطبان نبود و به همین دلیل با ظهور رسانه‌های غیر رسمی مجازی، توده‌های مردم با علاقه به استفاده از آنها روی آوردند؛ چرا که به واسطه این رسانه‌ها می‌توانستند به اخبار و اطلاعات مورد نیاز و علاقه خود فارغ از چارچوب کند و پر ملاحظه رسانه‌های رسمی دست پیدا کنند. با این حال در طول چند سال اخیر پس از مشخص شدن رویکردهای انحصارطلبانه غول‌های بزرگ عرصه رسانه و فناوری جهان از جمله گوگل و اپل، نخبگان سیاسی و اجتماعی جهان با این واقعیت تلخ روبه‌رو شدند که وابستگی افکار عمومی به فضای مجازی و رسانه‌های مبتنی بر آن عملاً

بررسی راه‌های کاهش آسیب محدودیت‌های کرونایی در گفت‌وگو با رئیس سازمان گسترش اقتصاد مقاومتی

بدون بسته‌های حمایتی قرنطینه موثر نیست

ارائه کمک هزینه ماهیانه و ارائه تسهیلات بانکی ارزان قیمت باشد.

در دیگر کشورها اعمال محدودیت‌های شدید کرونایی موجب بروز اعتراضاتی شده است، برای جلوگیری از این تهدید چه باید کرد؟

بنا بر آمارهای موجود، همه کشورهای جهان درگیر ویروس کرونا و تلفات ناشی از این بیماری هستند و کشور ما نیز در این بین مستثنی نیست؛ اما باید به این نکته توجه داشت که فضای افکار عمومی کشورمان به شکل شبانه‌روزی در معرض توطئه‌های روانی و رسانه‌ای دشمن است و مقابله با این تهدیدات جز با جلب اعتماد افکار عمومی و ارائه خدمات حمایتی و معیشتی به اقشار متوسط و آسیب‌پذیر ممکن نیست.

با قرنطینه سراسری و تعطیلی کسب‌وکارها برای دو هفته همراهی کند؛ آن هم در حالی که بانک‌ها با حداکثر توان در حال فعالیت مالی بوده و سرمایه‌ها و اقساط او را به اجرا بگذارند.

برای حمایت از اقتصاد و معیشت خانواده‌های آسیب‌پذیر در شرایط اعمال محدودیت‌های شدید کرونایی چه باید کرد؟

کرونا یک ویروس و بیماری زودگذر نیست و برخی پژوهشگران معتقدند، ممکن است این بیماری در چند سال آینده هم همراه بشر باشد؛ از این رو برای مواجهه هوشمندانه با این بیماری و حفظ پویایی اجتماعی شهرها و روستاهای کشورمان باید از هم‌اکنون سیاست‌های پشتیبانی مناسبی برای اقشار آسیب‌پذیر کشورمان در نظر گرفته شود که این بسته حمایتی می‌تواند شامل

گفت‌وگویی داشتیم.

سیاست اعمال محدودیت‌های کرونایی چه تأثیری بر معیشت و اقتصاد جامعه دارد و چگونه می‌توان افکار عمومی را با این سیاست همراه کرد؟

محدودیت به معنای تعریف حد و مرز و چارچوب است و بدون شک وقتی محدودیت یا چارچوبی بر یک کسب‌وکار تحمیل می‌شود، آزادی عمل سابق از آن کسب‌وکار گرفته می‌شود که این مسئله خود می‌تواند معیشت صاحبان آن کسب‌وکار را با چالش روبه‌رو کند؛ از این رو در چنین وضعیتی برای هم‌رسان‌سازی افکار عمومی و به طور خاص صاحبان مشاغل باید بسته‌های حمایتی ویژه‌ای را طراحی و ارائه کرد. برای نمونه، نمی‌توان انتظار داشت یک فرد بازاری

خبر خوب

توانبخشی با تکنولوژی

سامانه ثبت سیگنال‌های چشمی

برای نخستین بار در کشور با هدف کمک به ناتوانان حرکتی سامانه ثبت سیگنال‌های چشمی با کوشش دانشمندان جوان کشورمان ساخته شد تا بیش از گذشته زمینه حضور پر رنگ کم‌توانان حرکتی در بخش‌های مختلف جامعه مهیا شود. «بهزاد کریمیان» دانشجوی کارشناسی ارشد رشته مهندسی پزشکی دانشگاه آزاد واحد خمینی شهر به عنوان یک فناور جوان، سامانه ثبت سیگنال‌های چشمی (الکترواکولوگرافی) را برای کنترل وسایل و تجهیزات از جمله ویلچر برای ناتوانان حرکتی طراحی و پیاده‌سازی کرده است.

پژواک

اختلال بدریخت‌انگاری!

موبایل‌ها در خدمت صنعت زیبایی!

شیوع ویروس کرونا عمل‌های زیبایی در جهان به شکل قابل توجهی افزایش یافته است! در پی بررسی‌های بیشتر پژوهشگران، مشخص شده است عمده افراد مراجعه‌کننده برای دریافت خدمات جراحی زیبایی به دلیل استفاده زیاد از تماس‌های تصویری در شرایط قرنطینه و مشاهده طولانی مدت چهره خود دچار اختلال روانی «بدریخت‌انگاری» یا Dysmorphia) است. به گفته محققان، این موضوع ناشی از عیوب دوربین یا لنز دوربین‌هایی است که در دوربین موبایل‌ها و وب‌کم‌ها به کار می‌رود.

نرم‌افزار

ایران صدا

نسلی که خوب گوش می‌کند

هر چند در طول دهه‌های اخیر شاهد رشد و رونق رسانه‌های تصویری بوده‌ایم، اما آمارهای رسمی نشان از افزایش تمایل روزافزون نسل جوان به رسانه‌های صوتی و در صدر آنها پادکست‌های صوتی دارد. صدا و سیما با درک نیاز و علاقه نسل جوان به رسانه‌های صوتی، نرم‌افزار «ایران صدا» را طراحی کرده است که می‌توان آن را محبوب‌ترین نرم‌افزار تولیدی صدا و سیما دانست، چرا که علاوه بر در دسترس قرار دادن شبکه‌های رادیویی سیماد فضای مجازی، کتابخانه‌ای غنی از پادکست‌های صوتی را نیز در اختیار مخاطبان قرار می‌دهد.

ندا کرمانشاهی

خبرنگار فرهنگی

«گاندو» سریالی با موضوع جاسوسی بود که سال گذشته از رسانه ملی پخش شد و به اندازه‌ای توانست مورد استقبال مخاطبان قرار بگیرد. وقتی خبر ساخت فیلم «خانه امن» منتشر شد، همه منتظر بودند ببینند که این بار رسانه ملی چه در آستین دارد و بیلاسه هفته‌ای است که از پخش این سریال از شبکه اول سیما می‌گذرد، سریالی که برخلاف گاندو، پر سر و صدا و پر حاشیه نبوده است؛ اما مانند آن توانسته رضایت مخاطبان را تأمین کند. خانه امن به موضوعات امنیتی و تروریستی پرداخته است. تهیه‌کننده سریال در این باره گفته است: «این سریال به تهدیدات داعش و چگونگی طراحی کشورهای غربی و کمک‌های مالی منطقه‌ای به این گروه تروریستی می‌پردازد.» البته عوامل تولید «خانه امن» اشاره و کنایه‌هایی بر افراد و پرونده‌هایی داشته‌اند که با مفاسد اقتصادی خود، کشور را به ناامنی می‌کنند.

یکی از بهترین دیالوگ‌های سریال را نیز می‌توانیم در همین رابطه بدانیم، دیالوگی که می‌گوید: «تروریست‌های اقتصادی به امید و آینده مردم لطمه می‌زنند»، همان قسمت‌های اول بود که کشته شدن یکی از این اشخاص، کاربران را به اظهار نظر در این باره واداشت، با این حال قطعاً موضوع اصلی فیلم به رخ کشیدن قدرت واقعی اطلاعاتی-امنیتی کشور است؛ قدرتی که تا به امروز اجازه نداده است کسی نگاه چپ به این مملکت بیندازد.

داستان جذاب و روایت واقع‌بینانه

داستان جذاب جلو می‌رود و هر شب هیجان‌انگیزتر از شب قبل است و همین باعث می‌شود تا مخاطب سعی کند حتی یک قسمت از آن را از دست ندهد. گره‌های داستان بجا ایجاد شده و نقش‌ها نیز به خوبی سر جای خود قرار گرفته‌اند. در برخی موارد ممکن است مخاطب کمی گیج شود و نتواند ارتباط آنها را درک کند، اما در کل داستان‌های

مختلف خیلی خوب به هم مربوط شده و در کنار هم قرار گرفته‌اند. یکی از امتیازات ویژه خانه امن، مربوط به بازیگرانی است که بسیار بجا انتخاب شده‌اند؛ از حمیدرضا پگاه و امین زندگانی به عنوان مأموران امنیتی گرفته تا نقش «ثمین هدایت» که سیما تیرانداز بسیار خوب از عهده آن برآمده است. بعضی موضوعات نیز هر چند به نظر حاشیه‌دار است، اما بسیار موارد حساسی هستند که تذکر دادن در مورد آنها خیلی خوب می‌تواند به مخاطب آگاهی بیشتری ببخشد، مانند آنچه در مورد مهاجرت پسر کمال و دختر قاضی سریال پیش می‌آید. البته کلیشه‌ای بودن برخی دیالوگ‌ها و ساده بودن برخی تهدیدها و رشوه‌ها، مانند آنچه با مراجعه به درب منزل قاضی پرونده رقم می‌خورد، از ضعف‌های «خانه امن» است؛ یکی از نکات جذاب سریال را می‌توان رفتاری همراه با چاشنی رقابت بین دو مأمور امنیتی، یعنی کمال و افشین دانست و جالب‌تر زمانی است که مخاطب آگاه می‌شود دسته‌بندی پرونده‌ها به گونه‌ای است که موضوعات تروریستی برعهده حمیدرضا پگاه و

یادداشت

پدیده سگ‌بازی!

شاهرخ صالحی

روزنامه‌نگار

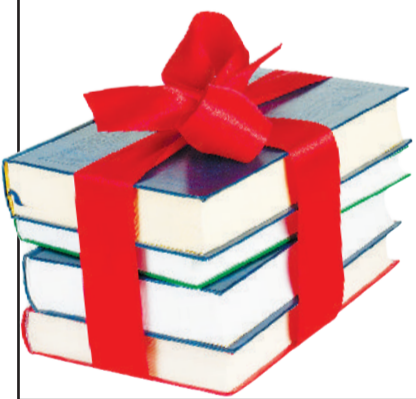
آوردن سگ به داخل خانه‌ها و زندگی با حیوانات به عنوان عضوی از خانواده، چندی وقت است که به یکی از فرهنگ‌های غالب در برخی اقشار جامعه بدل شده است؛ تا جایی که برای یافتن سگ گمشده تا ۵۰ میلیون تومان هم مؤذگانی قرار می‌دهند و گاهی هم برای پیدا شدن «پینکیلی» کلیپ تصویری منتشر می‌کنند تا جامعه نگران کم‌شدن سگ سلبریتی‌ها نشود. این فرهنگ در حالی روز به روز گسترش می‌یابد و از قشر مرفه جامعه، به اقشار پایین‌تر کشیده می‌شود که نه با شعارهای محیط زیستی و حمایت از حیوانات همخوانی دارد و نه با فرهنگ ایرانی و اسلامی چندان سازگار است. اما چرا سگ به بخشی از زندگی برخی افراد جامعه بدل شده است؟ از نگاه اسلامی، اگر چه داشتن سگ ننگهبان و سگ گله بلااشکال بوده و خرید و فروش آن هم جایز است، اما نگهداری سگ تزئینی یا ورود سگ به داخل خانه‌ها، به لحاظ نجاست سگ و تأکید بر رعایت احکام فردی و تکلیفی، امری مردود است. در فرهنگ ایرانی هم، در گذشته به لحاظ اینکه خانه‌ها حیاط بزرگ داشتند یا مردم از طریق کشاورزی و دامداری امرار معاش می‌کردند، داشتن سگ به عنوان نگهبان یا داشتن سگ گله امری رایج بوده و هنوز هم هست؛ اما هرگز سگ‌ها جایگاهی در داخل زندگی مردم نداشتند. با وجود این پیشینه فرهنگی اسلامی و ایرانی، چندسالی است که تحت تأثیر سبک زندگی غربی، ورود سگ به زندگی برخی ایرانی‌ها مایه مباهات تلقی شده و روز به روز هم با شدت بیشتری بین مردم ترویج می‌شود. بخشی از سبب خرید روزانه، به تهیه مواد غذایی حیوانات خانگی بدل شده و فروشگاه‌های موسوم به «پت شاپ» روز به روز در حال گسترش است. رشد پدیده، زمانی بیشتر اهمیت می‌یابد که در سال‌های اخیر، سلبریتی‌ها و بخشی از جریان سینمایی کشور آن را رواج داده‌اند. انتشار تصاویر مختلف از بازیگران با سگ‌های خانگی‌شان از یک سو، و نشان دادن سگ بازی به عنوان یکی از اسباب تفاخر و مباهات در فیلم‌های سینمایی یا سریال‌های شبکه نمایش خانگی از سوی دیگر، به این موضوع دامن‌زده که داشتن سگ به مثابه یک فرهنگ باکلاس تلقی شده و همه افراد، باید سگ داشته باشند! انتشار تصاویری از مراسم عزاداری برای گربه خانگی مرده از سوی یکی از بازیگران یا انتشار کلیپ تصویری یک سلبریتی از پیدا شدن سگ خانگی‌اش، در حال دامن زدن به پدیده فرهنگی جدیدی است که قرابتی با فرهنگ ایرانی و اسلامی ندارد. در مقابل این جریان، البته نهادهای فرهنگی، هیچ عکس‌العمل خاصی ندارند و خبری از روشن‌نگری برای اقشار مختلف جامعه وجود ندارد؛ هرچقدر جریان سلبریتی یا مرفه جامعه، داشتن سگ را تبلیغ می‌کنند، اما خبری از نهادهای فرهنگی در خصوص اطلاع‌رسانی درباره مضرات ورود حیوانات به زندگی شخصی افراد وجود ندارد. نتیجه گسترش فرهنگ سگ داشتن را هم می‌توان در حوادثی دید که طی سال‌های اخیر شاهد بودیم. حمله سگ به یک زن باردار در یکی از شهرهای کشور و در روزهای اخیر هم قتل یک جوان بی‌گناه به خاطر سنگ زدن به سگ شخصی یک نفر در اصفهان، نتیجه فرهنگی است که روز به روز در حال گسترش است.

برداشت

سنت حسنه‌ای برای دانایی

نذورات راه افتاده که البته کمی متفاوت از نذورات مرسوم و قدیمی است. «نذر کتاب» از حدود یک دهه پیش به طور پراکنده و محدود، از جانب عده‌ای از فرهنگ‌دوستان و مروجان فرهنگ کتابخوانی، دنبال شده و حالا پررنگ‌تر از گذشته شده است. به ویژه امسال که مناسبت‌های مذهبی و مراسم‌های مربوط به ایام شادی و عزای اهل بیت (ع) متأثر از شیوع بیماری کرونا و خطرات آن، با محدودیت‌های گسترده برگزار شده، این سنت حسنه بیشتر از سال‌های قبل از سوی اهالی فکر و فرهنگ دنبال شده است. در این طرح ابتکاری، علاقه‌مندان دنیای کتاب و کتابخوانی، به جای توزیع غذای نذری، با اهدای کتاب‌های

مفید به ویژه برای نوجوانان یا جوانان، آن هم با نیت «نذر»، هم به سهم خود شعائر دینی را تعظیم و تکریم می‌کنند و هم قدمی بدیع و ابتکاری برای ترویج فرهنگ مطالعه و انس با کتاب برمی‌دارند. عده‌ای هم، با نیت نذر، یا کتاب‌های مطالعه شده و بلااستفاده خود را به کتابخانه‌های عمومی، مخصوصاً در روستاها و مناطق محروم هدیه می‌کنند یا برای تجهیز این کتابخانه‌ها، اقدام به خرید و اهدای کتاب به هر تعدادی که در توان‌شان باشد، می‌کنند. این ایده ابتکاری و قابل تحسین، در کنار سایر روش‌های امتحان شده، می‌تواند نقش مثبتی در ترویج و نهادینه‌سازی فرهنگ مطالعه و کتابخوانی داشته باشد.

حامد حسین عسکری

خبرنگار

در فرهنگ ما مردم ایران، «نذر» به مثابه یکی از سنت‌های دینی اجتماعی از قدیم‌الایام، جایگاه و اهمیت ویژه‌ای داشته و همچنان هم دارد. به تعبیر ساده، «نذر» نیتی است برای احسان و اکرام در جامعه، به طور عمومی یا برای یک قشر خاص، که غالباً هم با اطعام و توزیع غذا به ویژه در مناسبت‌های دینی انجام می‌شود و البته فقط منحصر به این شکل نیست، اما در هر صورت عمل به نذر واجب است. حالا چند سالی است که در کشورمان، سنت حسنه‌ای در زمینه نذر و

رسانه ملی

خودخواسته

کمدی معمایی در شبکه پنج

با انتخاب علیرضا بذرافشان به عنوان کارگردان سریال «خودخواسته» به تازگی پیش تولید این سریال در تهران آغاز شده است. داستان این سریال در ژانر کمدی معمایی است و مراحل پایانی نگارش را سپری می‌کند. همچنین این احتمال وجود دارد تا پایان سال سریال وارد مرحله تولید شود.

این سریال ۳۰ قسمتی برای شبکه یک سیما به نگارش درآمده است و تهیه‌کنندگی آن را «امیر حسین طالبی کاشانی» و «سعید سالارزهی» به عهده دارند. «امیر علی نویان» و «علی دادرس» نگارش این «خودخواسته» را برای شبکه یک سیما به عهده دارند.

کتاب

عمو قاسم

آشنایی بچه‌ها با سردار سلیمانی

«محمدعلی جابری» نویسنده کتاب «عمو قاسم» ۲۰ داستان را به شکل هدفمند انتخاب کرده و کوشیده است با هر داستان، کودک را با یک زاویه از شخصیت حاج قاسم آشنا کند. نویسنده برای نهادینه‌سازی پیام هر داستان تمرینی را فیل آن طراحی کرده تا مخاطب را به تفکر وادارد و الگوبری از سردار دل‌ها را در او نهادینه کند. می‌کائیل براتی کتاب «عمو قاسم» را تصویرسازی کرده است. «عمو قاسم» برای رده سنی ۹+ نوشته شده و نشر کتابک آن را چاپ کرده است. برای تهیه کتاب با شماره‌های ۰۹۱۲۶۵۲۱۰۵۰، ۰۲۵۳۷۳۲۷۴۸۳ و ۰۲۱۶۶۹۷۳۶۶۳ تماس بگیرید.

رمان

چهار فانوس

روایتی از مردان ناپیدای امام زمان (عج)

شبکه ارتباطی گسترده و پیچیده بین امام و شیعیان، به واسطه عده مشخص و معدودی از یاران وفادار امام است که از زمان امام صادق (ع) به تدریج شکل گرفت و در عصر غیبت صغری به اوج خود رسید. اقتضای پنهانی این جریان و آفت روزگار، اطلاعات کمی از نایبان امام زمان را به ما رسانده، ولی شرایط خاص آن عصر و جزئیات محدود تاریخی نکات بسیار ارزشمند و کاربردی در خود دارد که دستمایه «سعید تشکری» برای نگارش رمانی به نام «چهار فانوس» و با موضوع نواب شده است.

گذری کوتاه بر معنای والای بسیج

و نقش این نهاد انقلابی در دفاع مقدس به انگیزه پنجم آذرماه

اگر بسیجی‌ها نبودند...

چند روز دیگر، پنجم آذرماه، چهل و یکمین سالگرد صدور فرمان حضرت امام خمینی (ره) مبنی بر تشکیل ارتش بیست میلیونی است. ارتشی که برکاتش همواره و در هر مقطعی، به زندگی مردم ایران جان تازه داد. تجربه موفقی که سال‌ها بعد، گره کور مبارزه با تکفیری‌ها را هم باز کرد. مدلی که هر کجای دنیا تجربه شود، پاسخگوی نیازهای انسانی و معنوی جوامع خواهد بود. این مناسبت تاریخی ما را بر آن داشت تا با محوریت حضرت امام (ره) و رزمندگان و بسیجیانی که در سال‌های جنگ، حماسه آفریدند، گذری بر نقش بسیج در دفاع مقدس داشته باشیم.

میثم رشیدی مهرآبادی
دبیر گروه دفاع مقدس

یادداشت

تولد کتاب
در فضای مجازی!

حمید بنا،

نویسنده و پژوهشگر

ایده نوشتن کتاب «کمیل هنوز زنده است» از دور همی مجازی و خاطره‌گویی بچه‌های کمیل در یکی از شبکه‌های اجتماعی شروع شد. موضوع از این قرار بود که جمعی از رزمندگان در یک گروه مجازی خاطرات دوران دفاع مقدس کمیل را مرور می‌کردند. فضای جالبی هم داشت. یک نفر شروع می‌کرد و دیگران با اشتیاق خاطره آن بنده خدا را ادامه می‌دادند. یادآوری روزهای جنگ برای دوستان قدیمی گردان بسیار شوق‌آفرین بود.

کم کم فراماندها در دوران جنگ گردان که محوریت و اداره همین گروه مجازی و هیئت کمیل هم با آنهاست، به فکر جمعیت و ثبت خاطره‌ها افتادند. در این مرحله بنابر پیشنهاد آقای متولیان کار بازنویسی خاطره‌ها به بنده محول شد.

بعد از بازبینی خاطره‌ها تصمیم بنده بر این شد که کتاب، خاطره صرف نباشد. علت این تصمیم هم لزوم آشنایی مخاطب با گردان کمیل و عملکرد آن در دوران دفاع مقدس بود. با همین رویکرد سه بخش معرفی فرماندهان شهید، معرفی گردان و عکس به خاطره‌ها اضافه شد.

منابع استفاده شده در بخش خاطره‌ها بیان خود رزمندگان و در معرفی‌ها، اسناد مختلف موجود در کتب حوزه دفاع مقدس، نشریه‌های دوران جنگ، مصاحبه‌های اختصاصی و اطلاعات شخصی بنده بود.

جمع‌آوری خاطره‌ها با خود نیروها بود. در این زمینه باید از تلاش‌های آقای درویش و آقای میرقاسمی تقدیر کرد. گردان کمیل از شهریور ۶۱ تا شهریور ۶۷ در جبهه‌های جنوبی و میانی و شمالی حضور داشت. اوج حماسه‌های گردان کمیل که نام آن را بر سر زبان‌ها انداخت، حضورش در عملیات والفجر مقدماتی در سال ۱۳۶۱ بود.

شاید شاخص‌ترین گفتمانی این گردان همان شهادت مظلومانه رزمندگان در عملیات والفجر مقدماتی باشد که با عنوان کانال کمیل در تاریخ کشور ثبت شده است؛ ولی اگر از بنده که نزدیک به دو

سال در کنار کمیلی‌ها بودم بپرسید، عرض می‌کنم کمیل آنقدر گفتنی و شنیدنی دارد که در صورت پرداخت، کانال کمیل و ماجراهای آن کم‌رنگ خواهد شد. یکی از همین گفتنی‌ها حماسه گردان در کربلای ۵ است که منطقه عملکرد آن پیشانی کمیل نامگذاری شده بود. ان‌شاءالله به زودی عملکرد گردان کمیل در کربلای ۵ هم تألیف و منتشر خواهد شد. البته از حماسه شهید ابراهیم هادی نمی‌توان گذشت که در کانال کمیل و حنظله و در جریان عملیات والفجر مقدماتی حماسه آفرید و در حالی که می‌توانست منطقه را ترک کند اما پیش مجروحان در کانال ماند و تا آخرین نفس جنگید. او شهید شد و هیچ وقت هم پیکرش پیدا نشد. نام او تا سال‌ها گردان و کانال کمیل را به همه جهان، به ویژه علاقه‌مندان در کشور شناساند و مانا کرد. در تولید این کتاب عزیزان بسیاری با نظر لطف به بنده کمک کردند که باید از همگی آنها سپاسگزار باشم. این کتاب تا کنون در پنج نوبت هزار نسخه‌ای چاپ شده و شکر خدا مورد توجه علاقه‌مندان قرار گرفته است. ان‌شاءالله که مورد توجه خدای شهیدان هم باشد.

حصر آبادان، فتح‌المبین، والفجر ۸، کربلای ۵ و... از دستاوردهای عظیم این تشکیلات الهی بود. اگر امروز توفیق این را داشته‌ایم که کشور اسلامی مان و ملت سلحشور آن را از گزند ناپاکاران و ناهلان تاریخ حفظ کنیم، به‌یمن حضور گسترده بسیج بوده است. چنانکه رهبر فقید انقلاب اسلامی حضرت امام (ره) فرمودند: «رحمت و برکات خداوند بر بسیج مستضعفان که به‌حق پشتوانه انقلاب است.»

منبای بسیج حضور در بسیج، باورهای دینی و فرهنگی است. این باورها خود را در اشکال مختلف، مانند فعالیت‌های فرهنگی و اجتماعی، حضور در گروه‌های جهادی، اقدامات امدادی و بشردوستانه، حضور در میدان دفاع از آرمان‌های اسلامی و انقلابی و دفاع از کشور نشان می‌دهد. به عبارت دیگر، آنچه بسیج را آماده حضور در برابر هر پیشامدی می‌کند و در پرتو اطاعت از ولی امر

آینده‌نگری امام (ره) در جنگ

تشکیل بسیج از سوی امام (ره)، جلوه‌ای از آینده‌نگری ایشان بوده و هست. در این باره سردار محسن رضایی در گفت‌وگویی این ویژگی امام (ره) را این‌گونه مطرح می‌کند: «ایشان معمولاً آینده‌نگر بودند و دستور ارتش بیست میلیونی را ۹ ماه قبل از شروع جنگ دادند؛ یعنی حس کرده بودند نیازمند یک ارتش میلیونی هستیم تا از کین مملکت دفاع بشود. آن پیش‌بینی نشان داد اگر امام آن زمان این آمادگی را به وجود نمی‌آورد، ایران در جنگ متحمل خسارت‌ها و آسیب‌های بیشتری می‌شد؛ پس امام آینده‌سیاسی‌گری و نظامی‌گری را نیز دیده بودند.»

مسلمین در مقابل هر تهاجمی مقاومت می‌کند، فرهنگ دفاعی و باور اعتقادی است و برای اینکه بتوانیم نیروهای بسیج را از لحاظ کمی و کیفی در تراز بسیجی انقلاب اسلامی نگه داشته و در دهه‌های آینده بازتولید کرد، لازم است فرهنگ دفاعی را به صورت جزئی تبیین و روش‌های تعالی آن را متناسب با ضرورت‌ها و نیازها، روزآمد کنیم. مرور تاریخ دفاع مقدس نشان می‌دهد، برتری ایران در برابر نیروهای تاندان مسلح رژیم بعثی عراق، در کنار رشادت‌های نیروهای ارتش و سپاه، به واسطه حضور داوطلبان بسیجی بود. ایران پس از پیروزی انقلاب اسلامی، شاهد تبلور و تکامل فرهنگ دفاعی کشور با باورهای جدید در کشور

بود. این فرهنگ نمود عینی خود را با حضور بهترین فرزندان این مملکت به صورت داوطلبانه در دفاع مقدس و سایر میدان‌های نیاز انقلاب اسلامی نشان داده است و امروز باید به مثابه یک تکیه‌گاه و ذخیره انقلاب اسلامی همچون درنده‌ای مورد مراقبت قرار گیرد.

دیدارهای خصوصی با بسیجیان

تواضع، فروتنی، محبت و صمیمیت، از مهم‌ترین ویژگی‌هایی است که حضرت امام (ره) در برابر بسیجیان از خود بروز می‌دادند. امام خمینی (ره) هر گاه در جمع رزمندگان و بسیجیان حضور می‌یافت، خود را خجل‌زده معرفی می‌کرد و خود را از خیل مشتاقان جنگ و شهادت عقب‌مانده می‌دانست. علاقه و محبت خاص امام (ره) به فرزندان معنوی اش قابل انکار نبوده و نیست. در حقیقت، ارادت و علاقه این مرید و مراد، یک پیوند دو جانبه بود و جلوه‌های الفت و صمیمیت امام (ره) نسبت به رزمندگان در گفتار و کردار ایشان به طور کامل نمایان بود. صحنه‌های دیدارهای خصوصی امام (ره) با رزمندگان مشحون صحنه‌های دلپذیر و ارتباط عاطفی و محبت بود.

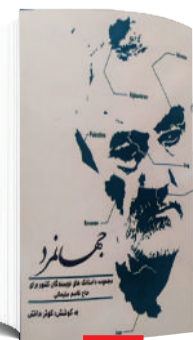
دیدار پدر با پسر بعد از ۲۰ سال

محسن رضایی، فرمانده سپاه در دوران جنگ می‌گوید: «امام به بچه‌ها ابراز علاقه می‌کرد. یک روز من به یکی از دوستان گفتم این حرف‌هایی که از امام درباره نیروهای انقلاب منتشر می‌شود، یک دهم صحبت‌های ایشان است. او پرسید چرا همه صحبت‌های‌شان را علناً نمی‌گویند؟ من قصه حضرت یوسف را برای او گفتم. تأکید کردم مطمئن باش اگر امام بیشتر از این صحبت بکند، مسائلی به وجود می‌آید که به ضرر ما تمام می‌شود. من کاملاً می‌فهمیدم. نمی‌خواهم شخصی صحبت کنم، اما فهمیدم که ایشان نسبت به بسیجیان و فرماندهان سپاه مثل شهید باکری، همت، خرازی و بروجردی ابراز علاقه شدید داشتند. وقتی این افراد را می‌دید، گویا یک پدری بعد از بیست سال پسرش را دیده است. من از این طریق فهمیدم آن چیزی که امام می‌گوید، خیلی مهم‌تر از آن چیزی است که در دلش وجود دارد.»

تازه‌ها

قاسم جهانمرد

کتاب «جهانمرد»، مجموعه داستان‌های نویسندگان کشور برای شهید سردار حاج قاسم سلیمانی است. این کتاب که به کوشش «کوثر دانش» جمع‌آوری شده، با حمایت بنیاد حفظ آثار و نشر ارزش‌های دفاع مقدس، سازمان بسیج هنرمندان تهران بزرگ و کانون ادبی بانوی فرهنگ منتشر شده است. این داستانتک‌ها تعدادی از آثار منتخب مسابقه ادبی «شوق وصال» بوده است که از بین ۶۵۳ اثر انتخاب شده‌اند. کوتاهی و عمق ادبی و اعتقادی داستانتک‌ها که با نظر استاد «احسان عباسلو» انتخاب شده، این کتاب را خواندنی کرده است. این کتاب را نشرصریر در ۱۰۰۰ نسخه و با قیمت ۱۲۰۰۰ تومان در قطع خشتی منتشر کرده است.

قاب

گردان قاطرپزه

راه‌ها آنقدر سخت بود که نمی‌شد به راحتی مهمات گردان را جابه‌جا کرد یا مجروحان و شهدا را به عقب آورد. هیچ راهی نمی‌ماند جز اینکه قاطرها را به صف کنیم. قاطرهایی که قدم‌هایشان نمی‌لغزید و زیر آتش توپ و تانک، سرریز و آرام، همه حواس‌شان به کار خودشان بود. گردان قاطرپزه، گره‌های زیادی را در جبهه‌های شمالغرب باز می‌کرد.

خاطره

فرمانده ۳۳ ساله

یک گروهی را که از یکی از شهرستان‌ها آمده بود، به دو بخش تقسیم کردند و گفتند یکسری از نیروها به خط پاسگاه زید بروند و گروهی دیگر هم باید به دژبانی بروند. این نیروها رفتن به دژبانی ناراضی بودند. آن زمان همه جای سخت را می‌خواستند و کسی دنبال راحتی نبود. شهید زین‌الدین وقتی متوجه ماجرا شد، دلیل ناراضی‌تانی نیروها را پرسید، سپس گفت: «نیروها را جمع کنید تا با آنها صحبت کنم. شهید زین‌الدین وقتی می‌خواست صحبت کند ۲۲ سالش بود. موهایش را از ته تراشیده بود و وقتی با یک لباس بسیجی آمد، کسی باور نمی‌کرد که او فرمانده باشد. شهید زین‌الدین نیم‌ساعتی برای نیروها صحبت کرد و وقتی همه صحبت‌هایش را شنیدند، مشتاق شدند که به دژبانی بروند. شهید زین‌الدین طوری صحبت کرد که هم اهمیت آنجا را گفت و هم باعث شد بچه‌ها در آخر شعار «فرمانده آزاده آماده‌ایم آماده» سر دهند.»

راوی: یحیی نیازی

